

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКЕ ДЕРЖАВНЕ ПРОЕКТНЕ ЛІСОВПОРЯДНЕ ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ
КОМПЛЕКСНА ЛІСОВПОРЯДНА ЕКСПЕДИЦІЯ

Інв. № __ Прим. __

ПРОЄКТ
ОРГАНІЗАЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА
на ділянках в постійному користуванні
НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «ГОЛОСІЇВСЬКИЙ»
МІНІСТЕРСТВА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ
УКРАЇНИ

місто Київ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Генеральний директор

Віктор МЕЛЬНИЧЕНКО

Начальник експедиції

Анатолій ТИМОШЕНКО

Головний інженер експедиції

Володимир ІСИК

Начальник лісовпорядної партії

Анатолій ФУКАРЕВИЧ

Ірпінь – 2023

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. СТИСЛА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРИТОРІЇ ТА ЛІСОРОСЛИННИХ УМОВ	
1.1. Місцезнаходження і площа	7
1.2. Організація території. Обсяг і характер виконаних лісовпорядних робіт	8
1.3. Природно-кліматичні умови	9
РОЗДІЛ 2. ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ	
2.1. Основні галузі економіки в районі розташування ПАРКУ	10
2.2. Обсяги заготівлі деревини та її реалізація	10
2.3. Характеристика шляхів транспорту	10
2.4. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів	10
2.5. Основні показники ведення лісового господарства, виробнича потужність підприємства	11
2.6. Значення лісового господарства в економіці району розташування лісгоспу і охороні довкілля	12
2.7. Сертифікація лісів	12
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЕМЕЛЬ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ	
3.1. Поділ лісів на категорії	13
3.2. Господарські частини, господарства та господарські секції	17
3.3. Стан та динаміка земель лісогосподарського призначення	20
3.4. Екологічний стан лісів	36
РОЗДІЛ 4. АНАЛІЗ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
4.1. Виконання основних положень проекту попереднього лісовпорядкування	37
4.2. Рубки головного користування	37
4.3. Рубки формування і оздоровлення лісів	37
4.4. Інші заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства	38
4.5. Заходи щодо захисту лісів від шкідників і хвороб	38
4.6. Відтворення лісів	39
4.7. Гідролісомеліорація	39
4.8. Охорона лісу	40
4.9. Використання угідь і ресурсів побічних лісових користувань	41
4.10. Використання земель лісогосподарського призначення для потреб мисливського господарства і культурно-оздоровчих цілей	41
4.11. Підсочування і використання ресурсів другорядних лісових матеріалів	41
4.12. Загальний висновок за результатами аналізу лісогосподарської діяльності	41
РОЗДІЛ 5. ПРОЄКТ ЛІСОКОРИСТУВАННЯ І ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ЗАХОДІВ	
5.1. Головне користування лісом	42
5.2. Рубки формування і оздоровлення лісів	42
5.3. Інші заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства	46
5.4. Річний обсяг користування з усіх видів рубок	46
5.5. Відтворення лісів	48

	Стор.
5.6. Реконструкція насаджень	48
5.7. Гідролісомеліорація	48
5.8. Насінництво і лісові розсадники	49
5.9. Охорона лісу	49
5.10. Захист лісів від шкідників і хвороб	50
5.11. Використання лісу в рекреаційно-оздоровчих цілях	50
5.12. Використання угідь і ресурсів побічних користувань	51
5.13. Використання земель лісогосподарського призначення для потреб мисливського господарства	51
5.14. Підсочування соснових насаджень і ресурси другорядних лісових матеріалів	51
5.15. Будівництво, пов'язане з лісогосподарською діяльністю	51
5.16. Екологічне обґрунтування лісокористування та інших запроєктованих заходів	51
5.17. Очікувана ефективність запроєктованих лісогосподарських заходів	52

ДОДАТКИ

1. Протокол першої лісовпорядної наради
2. Протокол другої лісовпорядної наради
3. Акт виконання польових лісовпорядних робіт
4. Запроєктовані щорічні обсяги основних рубок формування і оздоровлення лісів у розрізі відділень
5. Шкала оцінки природної пожежної небезпеки земельних ділянок лісового фонду

ВСТУП

Національний природний парк «Голосіївський» (далі – ПАРК) створений згідно з Указом Президента України від 27.08.2007 № 794 «Про створення національного природного парку «Голосіївський» (із змінами, внесеними згідно з Указом Президента України від 30.10.2008 № 976) на площі 4525,52 га в межах Голосіївського району м. Києва (в основному на частині території КП «Лісопаркового господарства «Конча-Заспа») з метою збереження, відтворення та раціонального використання особливо цінних природних комплексів та об'єктів Київського Полісся, що мають важливе природоохоронне, наукове, історико-культурне, естетичне, рекреаційне та оздоровче значення, а також для поліпшення екологічного стану м. Києва.

Згідно з цим Указом у 2009-2010 роках Державним підприємством Центр екологічного моніторингу України КНУ ім. Тараса Шевченка розроблено Проект організації території Національного природного парку «Голосіївський», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів, який затверджено наказом Мінприроди України від 19.12.2013 № 532. Також у 2009-2010 роках на території КП «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа» Комплексною експедицією ВО «Укрдержліспроєкт» виконано лісовпорядні роботи і розроблено Проект організації та розвитку лісового господарства КП «Лісове господарство «Конча-Заспа».

При розробці Проекту організації території ПАРКУ використані, в основному, лісовпорядна картографічна інформація (планшети і плани) та таблична інформація щодо характеристики лісової рослинності, а при розробці Проекту організації лісового господарства – карти запроєктованого функціонального зонування території ПАРКУ.

Указом Президента України від 01.05.2014 № 446 «Про зміну меж національного природного парку «Голосіївський» територію ПАРКУ було розширено на 6462,62 га за рахунок земель КП «Святошинське лісопаркове господарство» без вилучення у землекористувача.

ПАРК віднесено до сфери управління Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України.

Таким чином загальна площа НПП «Голосіївський» становить 10988,14 га. З цієї площі йому надано в постійне користування земельні ділянки у Голосіївському районі м. Києва загальною площею 1888,18 га у відповідності з рішенням Київської міської ради на IX сесії VI скликання № 69/7406 від 26.01.2012 року «Про надання земельних ділянок Національному природному парку «Голосіївський» для експлуатації та обслуговування Національного природного парку «Голосіївський» у Голосіївському районі м. Києва». Цим же рішенням затверджено відповідний проект землеустрою щодо відведення земельних ділянок НПП «Голосіївський». Згідно з цим рішенням НПП «Голосіївський» по Акту від 22.06.2012 року прийняв вказані ділянки від КП «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа».

Згідно з Указом від 01.05.2014 № 446 у 2016-2018 роках Приватним акціонерним товариством «Науково-виробничий комплекс «Курс» розроблено новий Проект організації території Національного природного парку «Голосіївський», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів, який затверджено наказом Міндовкілля України від 13.04.2023 № 223 (далі – ПРОЄКТ). При цьому в адміністративно-господарській структурі території ПАРКУ вказані землі, надані йому в постійне користування (1888, 18 га). Межі та площа ділянок цих земель визначені у відповідності з рішенням Київської міської ради на IX сесії VI скликання № 69/7406 від 26.06.2012 року та проектом землеустрою. При розробці нового ПРОЄКТУ організації території парку в частині, що стосувалася ділянок в постійному користуванні була

використана відповідна картографічна інформація, отримана при лісовпорядкуванні території КП «Лісове господарство Конча-Заспа» у 2009-2010 роках.

«Проект організації території Національного природного парку «Голосіївський», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів та об'єктів» є основним документом з планування та комплексного розвитку території, обґрунтування природоохоронних та господарських заходів по виконанню завдань, що покладаються на цю установу законодавчими актами, проведення функціонального зонування.

На ділянках в постійному користуванні НПП (1888,2 га) у 2018 році Комплексною лісовпорядною експедицією ВО «Укрдержліспроект» з метою розробки «Проекту організації та розвитку лісового господарства на ділянках в постійному користуванні Національного природного парку «Голосіївський» виконано польові лісовпорядні роботи, але повна камеральна обробка отриманих польових матеріалів була затримана і виконана практично тільки у 2023 році, тобто після затвердження нового Проекту організації території НПП наказом Міндовкілля України від 13.04.2023 № 223. При цьому із застосуванням спеціальних комп'ютерних програм була виконана актуалізація основних таксаційних показників, визначених у 2018 році станом на 01.01.2019 року, станом на 01.01.2023 року.

Надалі в тексті цієї записки можуть бути використані такі посилання:

- ПАРК – вся територія Національного природного парку «Голосіївський»;
- ПРОЕКТ – Проект організації території Національного природного парку «Голосіївський», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів та об'єктів, затверджений наказом Міндовкілля України від 13.04.2023 № 223;
- Парк – територія, надана ПАРКУ в постійне користування (об'єкт лісовпорядних робіт 2018-2023 років);
- Проект – Проект організації та розвитку лісового господарства на ділянках в постійному користуванні Національного природного парку «Голосіївський».

РОЗДІЛ І. СТИСЛА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРИТОРІЇ ТА ЛІСОРΟΣЛИННИХ УМОВ

1.1. Місцезнаходження і площа

Національний природний парк „Голосіївський“ розташований на території Голосіївського району міста Києва

Адміністративно-організаційна структура часини ПАРКУ, на якій виконані лісовпорядні роботи, наводиться в таблиці 1.1.1., а віднесення лісів до органів місцевої влади – в таблиці 1.1.2.

Юридична адреса: м. Київ, 03035

вул. В. Липківського, 35

Адреса (для поштової кореспонденції): м. Київ, 03041

вул. Горіхуватський шлях (генерала Родимцева), 6-А

Е-mail: golospark@ukr.net

Тел.: (044) 221-02-72

1.1.1. Адміністративно-організаційна структура підприємства

Найменування природоохоронних науково-дослідних відділень (ПНДВ)	Адміністративні райони	Площа, га
Голосіївське	Голосіївський	772,7
Лісниківське	Голосіївський	1115,5
Усього по Парку		1888,2

1.1.2. Віднесення земельних ділянок до місцевих органів влади

Номери ділянок	Назва ПНДВ	Квартали (виділа)	Кадастрові номери земельних ділянок	Площа земельних ділянок, га	
				за проектом	округлена
Голосіївський район міста Києва					
1	Голосіївське	2-6,7(1-58,61-81), 8-18,19(1,6),20-25, 26 (23),27-28	8 000 000 000:79:304:0007	723.6941	723.7
2	Голосіївське	1 (1-16)	8 000 000 000:79:301:0136	11.1200	11.1
3	Голосіївське	7 (59,60)	8 000 000 000:79:118:0304	1.0807	1.1
4	Голосіївське	19(2-5), 26(1-15)	8 000 000 000:79:111:0002	8.3334	8.3
5	Голосіївське	26(16-22,24)	8 000 000 000:79:111:0012	8.9852	9.0
6	Голосіївське	1 (20-28,33,34)	8 000 000 000:79:301:0053	6.7006	6.7
7	Голосіївське	1 (29-32)	8 000 000 000:79:301:0118	11.2402	11.2

8	Голосіївське	1 (17-19)	8 000 000 000:79:301:0142	1.5754	1.6
	<i>Разом по ПНДВ</i>			772.7296	772.7
9	Лісниківське	1-19	8 000 000 000:90:352:0001	1115.4487	1115.5
	<i>Усього по Парку</i>			1888.1783	1888.2

Примітка: Порядкові номери ділянок відповідають їх номерам в рішенні Київської міської ради на IX сесії VI скликання № 69/7406 від 26.06.2012

Зовнішні межі Парку та природоохоронних науково-дослідних відділень, показані на карті-схемі.

1.2. Організація території. Обсяг і характер виконаних лісовпорядних робіт

Лісопаркове господарство «Конча-Заспа» (з 2001 року Комунальне підприємство «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа»), територія якого стала базою створення ПАРКУ, було організоване в 1957 році згідно з указом президії Верховної Ради УРСР від 21.03.1957 року.

Перше лісовпорядкування лісів господарства, в тому числі і лісів, які зараз входять до складу території постійного користування ПАРКУ, було проведено у 1925-1928 роках.

Наступні лісовпорядні роботи проводились в 1936, 1945, 1959, 1969, 1979, 1989, 1999 роках. В архіві господарства збереглися такі матеріали цих робіт: таксаційні описи, планшети, плани лісонасаджень, геожурнали.

Останнє лісовпорядкування виконано у 2009-2010 по першому розряду відповідно до вимог існуючої інструкції з впорядкування лісового фонду України (К.2006 р.) з використанням матеріалів лісовпорядкування 1999 року та положень розроблюваного паралельно з лісовпорядкуванням Проекту організації території Національного природного парку «Голосіївський», охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів, який було затверджено наказом Мінприроди України від 19.12.2013 № 532.

На наданій НПП «Голосіївський» в постійне користування земельних ділянок загальною площею 1888,18 (1888,2 га) у 2018 році Комплексною лісовпорядною експедицією ВО «Укрдержліспроект» з метою розробки «Проекту організації та розвитку лісового користування на ділянках постійного користування Національного природного парку «Голосіївський» виконано польові лісовпорядні роботи, але повна камеральна обробка отриманих польових матеріалів була затримана і виконана практично тільки у 2023 році, тобто після затвердження нового ПРОЄКТУ організації території НПП наказом Міндовкілля України від 13.04.2023 № 223. При розробці Проекту були використані відповідні картографічні матеріали та положення ПРОЄКТУ, які стосувалися лісів, що передані ПАРКУ в постійне користування.

Польові роботи нинішнього лісовпорядкування проведено Комплексною лісовпорядною експедицією за I розрядом у відповідності з вимогами чинної лісовпорядної інструкції, рішеннями першої лісовпорядної наради (додаток 1).

Основні показники проведеного лісовпорядкування наведені в таблиці 1.2.1.

Лісовпорядкування проведено за методом класів віку, який полягає в утворенні госпчастин, господарств, господарських секцій, які складаються з сукупності однорідних за складом і продуктивністю деревостанів, об'єднаних одним віком і способом рубки лісу. Первинною обліковою одиницею є таксаційний виділ, а первинною розрахунковою

одиницею – господарська секція. Усі розрахунки здійснені на основі підсумків розподілу площ і запасів насаджень господарських секцій за класами віку.

Під час проведення лісовпорядних робіт керувалися Лісовим кодексом України, Законом України „Про охорону навколишнього природного середовища“, Законом України «Про природно-заповідний фонд», іншими законодавчими актами України, відповідними нормативно-правовими актами та протоколом першої лісовпорядної наради.

1.2.1. Основні показники проведеного лісовпорядкування

Показники	Одиниці вимірювання	Обсяги
1. Площа лісовпорядкування	га	1888,2
в. т. ч. з використанням ортофотопланів	га	1888,2
2. Кількість кварталів	шт.	47
3. Середня площа кварталу	га	40,2
4. Кількість таксаційних виділів	шт.	1416
5. Середня площа таксаційного виділу	га	1,3
6. Кількість планшетів	шт.	11

Примітка: Акт здачі польових лісовпорядних робіт розміщено в додатку 3

Геодезичною основою для складання планово-картографічних матеріалів прийнято:
- правостановлюючі документи на право постійного користування земельними ділянками (табл. 1.1.2.);

- планшети, виготовлені при проведенні попередніх лісовпорядкувань;
- ортофотоплани масштабу 1:5000;
- відповідні картографічні документи ПРОЄКТУ.

Таксація лісового фонду здійснювалась поєднанням окомірної таксації з вибірковою вимірювальною і переліковою таксацією, дані якої слугували основою для таксаційної характеристики виділу. Для коригування запасів насаджень на 1 га під час окомірної таксації, а також визначення відносних повнот під час вибіркової вимірювальної і перелікової таксації використовувався таблиці «Сум площ перерізів та запасів деревостанів при повноті 1,0», поміщених в «Лісотаксаційному довіднику» (Київ-2013), затвердженого Держлісагентством України (протокол засідання НТР агентства від 27.12.2011).

Крім зазначених таблиць використовувались такі нормативно-методичні матеріали: „Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об’єктів“, Київ, 2010, „Робочі правила з проведення вибіркового методу таксації деревостанів під час лісовпорядкування“, Ірпінь, 2012, „Робочі правила з обстеження лісових культур і природного поновлення під час лісовпорядкування“, Ірпінь-2012, „Технологічна інструкція із заповнення карток таксації для оброблення на персональному комп’ютері“, Ірпінь, 2003.

1.3. Природно-кліматичні умови

В матеріалах «Проекту організації території НПП Голосіївський охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів» наведена досить детальна інформація про природно-кліматичні умови території ПАРКУ.

РОЗДІЛ 2. ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ

2.1. Основні галузі економіки в районі розташування ПАРКУ

В матеріалах «Проекту організації території НПП «Голосіївський» охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів» наведена досить детальна інформація про наявність та зосередження навколо земельних ділянок ПАРКУ промислових і сільськогосподарських підприємств. Приведена оцінка впливу їх діяльності на природні комплекси ПАРКУ.

2.2. Обсяги заготівлі деревини та її реалізація

В насадженнях на ділянках, які знаходяться у постійному користуванні ПАРКУ, в 2022 р. було заготовлено 310 м³ ліквідної деревини.

Із загального обсягу заготовленої ліквідної деревини хвойні породи складають відповідно 65 м³, твердолистяні породи - 245 м³. Основним сортиментом є дрова паливні, найбільшим споживачем яких є місцеве населення.

2.3. Характеристика шляхів транспорту

Розміщення ПАРКУ на території великого міста Київ є визначальним фактором високого рівня розвитку інфраструктури та зв'язку (див. ПРОЄКТ).

Вздовж частин меж ділянок Парку (постійне користування) пролягають Столичне шосе, вулиці Академіка Заболотного, Пироговський шлях та Блакитного, а також лінії приміського залізничного сполучення Київ-Українка. Вони визначають транспортну доступність території Парку для туристів та рекреантів. Протяжність лісогосподарських доріг на цій території складає 37,2 км, із них: з твердим покриттям 2,9 км, поліпшених 2,8 км і лісових проїздів 31,8 км. Загальна протяжність шляхів транспорту на 1000 га площі складає 18,7 км, а ступінь забезпеченості відповідно до середнього нормативу для Полісся (38 км) становить 52%. Окрім того на території Парку виявлено 18,2 км стежок.

Більшість лісогосподарських доріг має задовільний технічний стан і практично, особливо при сухій погоді, придатна для проїзду лісогосподарської і протипожежної техніки та вантажних автомобілів, але не завжди і не скрізь придатна для проїзду легкового транспорту. Мережа лісогосподарських доріг та стежок може використовуватися з рекреаційно-оздоровчою метою шляхом здійснення відвідувачами лісових ділянок пішохідних та велосипедних прогулянок і екскурсій.

2.4. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів

Порядок і ставки рентної плати (загальнодержавного податку) за заготівлю деревини основних лісових порід регулюються статтею 256 «Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів» чинного Податкового кодексу України.

Рентна плата за заготівлю другорядних лісових матеріалів, здійснення побічних лісових користувань та використання корисних властивостей лісів встановлюються Верховною Радою АР Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами. Ліси Парку віднесені до I поясу рентної плати за заготівлю деревини основних лісових порід.

Заготовлена деревина вивозиться безпосередньо споживачами.

2.5. Основні показники ведення лісового господарства, виробнича потужність підприємства

Згідно з пунктом 2.2. Положення про НПП «Голосіївський» основними його завданнями є:

- збереження та відтворення цінних природних та історико-культурних комплексів та природних об'єктів Київського Полісся, насамперед видів тваринного і рослинного світу та природних оселищ, занесених до Червоної книги України та міжнародних Червоних списків;

- створення умов для організованого туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони природних комплексів та об'єктів;

- організація та здійснення наукових досліджень, у тому числі вивчення природних комплексів та їх змін в умовах рекреаційного використання, розроблення та впровадження наукових рекомендацій з питань охорони навколишнього природного середовища, відтворення окремих видів флори та фауни, відновлення порушених екосистем, управління та ефективного використання природних ресурсів, організації та проведення моніторингу ландшафтного та біологічного різноманіття.

Потрібно зауважити, що Лісовим кодексом України (ст. 36 і 37) будь-які господарські втручання в лісові комплекси регламентуються нормативно-правовими актами з ведення лісового господарства, якими встановлюються порядок і вимоги до системи заходів з охорони, захисту, використання та відтворення лісів, комплекс якісних та кількісних показників, параметрів, що забезпечують регулювання діяльності у цій галузі.

Показники таблиці 2.5.1. вказують на досить низьку інтенсивність ведення лісового господарства Парку. Це можна пояснити специфічною організацією території, яка повністю віднесена до природно-заповідного фонду, і на якій діють досить жорсткі обмеження щодо ведення лісового господарства.

2.5.1. Основні показники ведення лісового господарства.

Рівень інтенсивності ведення лісового господарства

Найменування показників	Одиниця вимірювання	За проєктом минулого лісовпорядкування	За проєктом нинішнього лісовпорядкування
1. Річний обсяг лісокористування (ліквід) – усього	тис. м ³	-	0.79
в т.ч. від рубок головного користування	тис. м ³	-	-

2. Середній обсяг лісокористування з 1 га вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок	м ³	-	0.5
3. Річний обсяг робіт з відтворення лісів:			
– створення лісових культур	га	-	-
– сприяння природному поновленню	га	-	-

В матеріалах «Проекту організації території НПП «Голосіївський» охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів» зазначено, що на даний час матеріально-технічне забезпечення діяльності ПАРКУ є незадовільним, а штатний розпис ПАРКУ на 2021 рік складався з 74 штатних одиниць та не потребує змін і збільшення кількості працівників.

2.6. Значення лісового господарства в економіці району розташування Парку і охороні довкілля

Лісове господарство Парку в економіці району розташування займає досить низьке місце. Разом з тим, Парк має велике значення для м. Києва з точки зору охорони довкілля. Згідно з Указом Президента від 27.08.2007 № 794 НПП «Голосіївський» створено метою збереження, відтворення та раціонального використання особливо цінних природних комплексів та об'єктів Київського Полісся, а також для поліпшення екологічного стану міста Києва.

2.7. Сертифікація лісів

На даний час система ведення лісового господарства на території Парку не сертифікована. Відповідні заходи щодо сертифікації за схемою Лісової Опікунської Ради – ЛОР (Forest Stewardship Council – FSC) адміністрацією парку не проводяться і не плануються.

РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЕМЕЛЬ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

3.1. Поділ лісів на категорії

Національний природний парк «Голосіївський» створено Указом Президента України від 27.08.2007 № 794 (із змінами, внесеними згідно з Указом Президента України від 30.10.2008 № 976)

На основі статей 39-41 Лісового кодексу України (2006 р.), керуючись Постановою КМ України №733 від 16 травня 2007 року „Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок”(далі - Порядок) ліси Національного природного парку «Голосіївський» віднесені до категорії „Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення”, а саме: до національних природних парків.

Поділ ділянок постійного користування НПП «Голосіївський» за функціональними зонами лісовпорядкування здійснено у відповідності з даними „Проекту організації території НПП «Голосіївський» охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об’єктів», розробленого АТ „НВК „Курс“ і затвердженого наказом Міндовкілля України від 13.04.2023 № 223.

3.1.1. Категорії лісів

Назви категорій лісів	Разом по НПП		В тому числі по ПНДВ			
			Голосіївське		Лісниківське	
	га	%	га	%	га	%
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення - разом	1888.2	100.0	772.7	100.0	1115.5	100.0
в тому числі:						
Національні природні парки	1888.2	100.0	772.7	100.0	1115.5	100.0
з них:						
- заповідна зона	868.8	45.9	89.4	11.6	779.4	69.9
- зона регульованої рекреації	911.1	48.3	628.2	81.2	282.9	25.4
- зона стаціонарної рекреації	69.0	3.7	43.1	5.6	25.9	2.3
- господарська зона	39.3	2.1	12.0	1.6	27.3	2.4

Поділ площі на категорії лісів відповідає господарському призначенню, природним та економічним умовам регіону розташування Парку.

Територіальне розміщення існуючого поділу лісів на функціональні зони показано на карті-схемі.

Поділ площі земель лісогосподарського призначення за категоріями в розрізі категорій лісів, природоохоронних відділень, адміністративних районів та територіальних громад наведено у таблиці 3.1.2., в розрізі функціональних зон – в таблиці 3.1.2.1.

3.1.2. Поділ площі земель лісогосподарського призначення за категоріями в розрізі категорій лісів, природоохоронних відділень та адміністративних районів

За-Гальна площа земель лісогосподарського призначення	Лісові ділянки											
	Вкриті лісовою рослинністю		Не вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки								Разом лісових ділянок	
	Разом	Вт.ч лісові культури	Незімкнуті лісові культури	Лісові розсадники плантац.	Рідкі ліся	Згарища загнибі насадження	Зроби	Гальяви, пупи	Біогаляви	Лісові шляхи, просіки, ПП розриви, канави		Разом
Ліси природоох. наукового. історико-культур. призначення	1888.2	552.6								32.7	68.0	
	1712.0	2.0								33.3	1780.0	
Разом по Парку	1888.2	552.6								32.7	68.0	
	1712.0	2.0								33.3	1780.0	
в тому числі за ПНДВ:												
Голосіївське ПНДВ	772.7	200.0								13.2	28.9	
	719.0									15.7	747.9	
Лісниківське ПНДВ	1115.5	352.6								19.5	39.1	
	993.0	2.0								17.6	1032.1	
в тому числі за адміністративними районами:												
Голосіївський район м.Києва	1888.2	552.6								32.7	68.0	
	1712.0	2.0								33.3	1780.0	
Ліси природоох. наукового. історико-культур. призначення												
						58.3	3.2	4.0			2.2	108.2
						40.5						
Разом по Парку						58.3	3.2	4.0			2.2	108.2
						40.5						
в тому числі за ПНДВ:												
Голосіївське ПНДВ						3.6	3.0	0.8			2.2	24.8
						15.2						
Лісниківське ПНДВ						54.7	0.2	3.2				83.4
						25.3						

в тому числі за адміністративними районами:

Голосіївський район м.Києва

58.3 3.2 4.0 2.2 108.2
40.5

3.1.2.1. Поділ площі земель лісогосподарського призначення за категоріями в розрізі функціональних зон, га

Категорії земель	Загальна площа, га	В тому числі за функціональними зонами			
		заповідна	регульованої рекреації	стаціонарної рекреації	господарська
1. Загальна площа	1888.2	868.8	911.1	69.0	39.3
2. Лісові ділянки - усього	1780.0	824.1	871.2	68.9	15.8
у тому числі:					
2.1. Вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки	1712.0	801.9	839.7	59.9	10.5
у тому числі: лісові культури	552.6	164.1	361.4	23.7	3.4
2.2. Не вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки - усього	68.0	22.2	31.5	9.0	5.3
з них:					
- незімкнуті лісові культури	2.0		2.0		
- лісові розсадники					
- рідколісся					
- загиблі насадження					
- галявини					
- біогалявини	32.7	12.4	12.3	6.6	1.4
- лісові шляхи, просіки тощо	33.3	9.8	17.2	2.4	3.9
3. Нелісові землі - усього	108.2	44.7	39.9	0.1	23.5
у тому числі:					
3.1. Сільськогосподарські угіддя – усього					
з них:					
- рілля					
3.2. Води	40.5	1.0	27.2		12.3
3.3. Болота	58.3	43.7	10.5	0.1	4.0
3.4. Садиби, споруди	3.2				3.2
3.5. Траси	4.0				4.0
3.6. Інші нелісові землі	2.2		2.2		

В межах НПП «Голосіївський» відповідно до Рішень попередніх років були створені різні об'єкти природо-заповідного фонду, які включені до території національного природного парку.

Перелік об'єктів природно-заповідного фонду, які були створені на ділянках постійного користування

«Лісники», ботанічний заказник загальнодержавного значення.

Оголошений Постановою РМ УРСР від 25.08.89 № 223. Місце розташування: Голосіївський район м. Києва.

Розташування: НПП «Голосіївський» Лісниківське ПНДВ: за даними лісовпорядкування: 2009 року - кв. 2, 3, 5, 7-9, 11-14, 17-19, 21, 23-25, 28, 29; 2018 року – кв. 1-19.

Площа 1110,2 га.

У відповідності з рішенням Київської міської ради на IX сесії VI скликання № 69/7406 від 26.01.2012 року «Про надання земельних ділянок Національному природному парку «Голосіївський» для експлуатації та обслуговування Національного природного парку «Голосіївський» у Голосіївському районі м. Києва» в межах НПП «Голосіївський» Лісниківське ПНДВ (постійне користування) знаходиться 1108,8 га заказника. Решта заказника (1,4 га) знаходиться в межах земельних ділянок Комунального підприємства «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа» (територія НПП без вилучення в землекористувача).

«Голосіївський ліс», парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення.

Оголошений постановою РМ УРСР від 29.01.60р.№105. Місце розташування: Голосіївський район м. Києва.

Площа 769,23 га. (початкова площа – 1052 га; зменшення площі відбулось згідно з рішенням Київради від 17.02.94 №14 та указом Президента України від 30.10.08 №976/2008).

У відповідності з рішенням Київської міської ради на IX сесії VI скликання № 69/7406 від 26.01.2012 року «Про надання земельних ділянок Національному природному парку «Голосіївський» для експлуатації та обслуговування Національного природного парку «Голосіївський» у Голосіївському районі м. Києва» в межах НПП «Голосіївський» Голосіївське ПНДВ (постійне користування) в кв. 1-6, 7 (вид. 1-7, 16-38, 46-79, 80 (част. 0,2 га). 8-28 знаходиться 758,9 га парку-пам'ятки. Решта пам'ятки знаходиться в межах земельних ділянок інших користувачів.

«Самбурські дуби», ботанічна пам'ятка природи місцевого значення.

Створена. Рішення Київської міськради № 357/357 від 26.05.16 р. *Розташування.* Голосіївське ПНДВ: кв. 13 (вид. 2, 5, 6, 8). 10 дерев дуба звичайного віком близько 400 років з обхватом до 509 см (станом на 2013 р.).

«Дуби – Голосіївські велетні», ботанічна пам'ятка природи місцевого значення.

Створена. Рішення Київської міськради № 357/357 від 26.05.16 р.
Розташування: НПП «Голосіївський» Голосіївське ПНДВ: кв. 4 (вид. 5). Два дерева біля лісової дороги поблизу межі з Експоцентром України. Вік 350-400 років.

«Дуб Петра Могили», ботанічна пам'ятка природи місцевого значення.

Створена. Рішення Київської міської ради від 26.05.2016 № 357/357.
Розташування: НПП «Голосіївський» Голосіївське ПНДВ: кв. 3 (вид. 4), на стежці від вул. Блакитного, 10 до купальні. Обхват стовбура 480 см на висоті 130 см в 2010 р.

«Дуби Слави», ботанічна пам'ятка природи місцевого значення.

Створена. Рішення Київської міськради від 21.02.2013 № 15/9072.
Розташування: НПП «Голосіївський». Голосіївське ПНДВ: кв. 4 (вид. 1). Чотири дерева обхватом 3,9-7,1 м. Одне з них є найбільшим в НПП «Голосіївський» деревом з обхватом 683 см на висоті 20-50 см і 708 см на висоті 130 см станом на 2011 р., трьохстовбурне.

«Святе цілюще джерело», гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення.

Створена. Оголошена розпорядженням КМДА від 15.01.99 р. № 57.
Розташування: НПП «Голосіївський» Голосіївське ПНДВ, кв. 3 (вид. 16). Джерело біля підніжжя вкритого лісом схилу недалеко від північного берега четвертого ставу Голосіївського каскаду (Мітькиного). Вода джерела за органолептичними та гідрохімічними показниками класифікується як м'яка, слабо мінералізована, лужного типу, має підвищену срібну іонізацію.

«Верхнє озеро-став з Китаївського каскаду озер», гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення.

Площа 1,2 га.

Створена. Рішення Київради від 02.12.99 р. № 147/649.

Розташування: НПП «Голосіївський» Голосіївське ПНДВ: кв. 18 (вид. 5).

Перелік раритетних видів рослинного і тваринного світів Парку наведено у матеріалах „Проекту організації території НПП «Голосіївський» охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів“.

Територія НПП «Голосіївський» введена до списку територій Смарагдової мережі України.

Лісові території Парку, які б відповідали критеріям „Методики визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів“ (затверджено наказом Мінекології України від 18.05.2018 № 161), при лісовпорядкуванні не виявлені.

Лісів, наданих в тимчасове довгострокове користування, на території Парку немає.

3.2. Господарські частини, господарства та господарські секції

Виходячи з приведенного у відповідність до „Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок“ (2007) поділу лісів Парку на категорії, їх функціонального значення, встановленого в них режиму ведення лісового господарства і лісокористування на наступний ревізійний період, утворена одна господарська частина:

Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення:

- ліси природоохоронного призначення з особливим режимом користування;

В цій господарській частині рубки головного користування не проводяться.

При організації господарств і господарських секцій лісовпорядкування виходило з породного складу насаджень, їхньої продуктивності та інших особливостей, що зумовлюють застосування різних нормативів і систем господарських заходів, а також цілей ведення лісового господарства, визначених Основними положеннями організації та розвитку лісового господарства області. Перелік утворених господарств і господарських секцій в межах господарських частин, приведений в таблиці 3.2.1.

Кожна господарська секція орієнтована на вирощування певних корінних або цільових порід у відповідності до типів лісу на основі заходів, що забезпечують одержання до віку стиглості лісу потрібної структури, найбільш ефективного виконання природоохоронних, захисних, оздоровчих та інших корисних функцій лісу.

Основою для поділу насаджень однієї панівної деревної породи на кілька господарських секцій стала значна різниця в продуктивності, віках стиглості, поділ насаджень на високостовбурні і низькостовбурні. Віднесення деревних порід до господарських секцій в залежності від їх продуктивності та інших ознак поміщені в протоколі першої лісовпорядної наради (додаток 1).

Віднесення не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок до тієї чи іншої господарської секції проведено за цільовою породою, яка найбільше відповідає типу лісу і проєктується до відтворення.

Вік стиглості деревостанів по господарських секціях прийнято відповідно до оптимальних віків рубок в лісах України, затверджених Міністерством лісового господарства України 21 жовтня 1983 року і приведених у Протоколі першої лісовпорядної наради (додаток 1).

3.2.1. Розподіл площі лісових ділянок за категоріями лісів, господарськими частинами, господарськими секціями і панівними породами, га

Вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки		Не вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки								Усього лісових ділянок	
		Незімкнуті лісові культури	Лісові розсадники плантації	Рідколіся	Згарища заблінасаджень	Зруби	Галляви, пусирі	Біогалляви	Лісові шляхи, просіки, ПП розриви, осушув канали		Розом
Разом	В т.ч. лісові культури										

ліси природоох. наукового. історико-культур. призначення											
ГОСПОДАРСЬКА ЧАСТИНА											
ліси природоохор. признач. з особл. режимом користування											
ГОСПОДАРСТВО ХВОЙНЕ											
ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ СОСНОВА											
Сосна звичайна											
465.8	340.9	2.0						9.4		11.4	477.2
4.5	4.5										4.5
Разом											
470.3	345.4	2.0						9.4		11.4	481.7
ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ ЯЛИНОВА											
Ялина європейська											
0.4	0.4										0.4
Разом по господарству											
470.7	345.8	2.0						9.4		11.4	482.1
ГОСПОДАРСТВО ТВЕРДОЛИСТЯНЕ											
ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ ДУБОВА ВИСОКОСТОВБУРНА											
Дуб звичайний											
439.4	127.1									18.1	457.5
ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ ДУБА ЧЕРВОНОГО											
Дуб червоний											
17.5	17.0										17.5
ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ БУКОВА											
Бук лісовий											

13.6	13.6										13.6	
	1.6										1.6	
	Разом										15.2	
15.2	15.2										15.2	
			ГОСПОДАРЬКА СЕКЦІЯ ГРАБОВА									
			Граб звичайний									
221.3	2.8										221.3	
			ГОСПОДАРЬКА СЕКЦІЯ ЯСЕНЕВА									
			Ясен звичайний									
170.0	12.1										170.0	
			ГОСПОДАРЬКА СЕКЦІЯ КЛЕНОВА									
			Клен гостролистий									
6.7	3.8										6.7	

Вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки		Не вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки								Усього лісових ділянок
Разом	В т.ч. лісові культури	Незімкнуті лісові культури	Лісові розсадники плантації	Рідкі ліси	Згарища забілення	Зруби	Галляви, пуситірі	Біогалляви	Лісові шляхи, просіки, ПП розриви, осушувачі	

			Клен сріблястий									
0.5	0.5										0.5	
	Разом										7.2	
7.2	4.3										7.2	
			ГОСПОДАРЬКА СЕКЦІЯ В'ЯЗОВА									
			Клен ясенolistий									
1.3											1.3	
			Берест									
2.7	2.7										2.7	
			В'яз дрібнолистий									
0.5	0.5										0.5	
	Разом										4.5	
4.5	3.2										4.5	
			ГОСПОДАРЬКА СЕКЦІЯ АКАЦІЄВА									
			Акація біла									
6.7	4.5										6.7	
			Гледичія колюча									
0.1	0.1										0.1	
	Разом										6.8	
6.8	4.6										6.8	
			Разом по господарству									
881.9	186.3									18.1	900.0	
										18.1		
			ГОСПОДАРСТВО М"ЯКОЛИСТЯНЕ									
			ГОСПОДАРЬКА СЕКЦІЯ БЕРЕЗОВА									
			Береза повисла									
11.1	9.3										11.1	
			ГОСПОДАРЬКА СЕКЦІЯ ОСИКОВА									
			Осика									
1.4											1.4	
			ГОСПОДАРЬКА СЕКЦІЯ ВІЛЬХОВА									
			Вільха чорна									
270.2	1.3							5.2		5.2	275.4	
			ГОСПОДАРЬКА СЕКЦІЯ ЛИПОВА									
			Липа дрібнолиста									

29.2	0.1											29.2
		ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ ТОПОЛЕВА										
		Тополя біла										
0.4	0.4											0.4
		верба біла										
3.6	1.9											3.6
Разом												
4.0	2.3											4.0
Разом по господарству												
315.9	13.0									5.2	5.2	321.1
		ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ ЛІСОПЛОВОДА										
		Яблуня лісова										
6.5	6.5											6.5

Вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки		Не вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки								Усього лісових ділянок
Разом	В т.ч. лісові культури	Не-зімкнуті лісові культури	Лісові розсадники плантації	Рідколіся	Згарища забіження	Зруби	Галляви, пусирі	Біогалляви	Лісові шляхи, просіки, ПП розриви, осушувачі	

		ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ ІНШИХ ДЕРЕВНИХ ПОРІД										
		Бархат амурський										
0.8	0.8											0.8
		Гірकोкаштан звичайний										
0.2	0.2											0.2
Разом												
1.0	1.0											1.0
Разом по господарству												
7.5	7.5											7.5
		ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ ЧАГАРНИКОВИХ ПОРІД										
		ГОСПОДАРСЬКА СЕКЦІЯ ЧАГАРНИКОВА										
		Верба козяча										
36.0												36.0
		інші лісові ділянки										
										33.3	33.3	33.3
Разом по господарській частині										33.3	68.0	1780.0
1712.0	552.6	2.0										
										32.7		
Разом по категорії лісів										33.3	68.0	1780.0
1712.0	552.6	2.0										
										32.7		
		інші лісові ділянки										
										33.3	33.3	33.3
Разом по Парку										33.3	68.0	1780.0
1712.0	552.6	2.0										
										32.7		

3.3. Стан та динаміка земель лісгосподарського призначення

При минулому лісовпорядкуванні (2009-2010) територія, яка зараз знаходиться у постійному користуванні ПАРКУ, до Рішення Київради від 26.01.2012 №69/7406 р. про надання земельних ділянок для експлуатації та обслуговування НПП «Голосіївський», ще

не була офіційно виділена в складі Комунальне підприємство «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа». Тому окрема лісовпорядна характеристика цієї території в матеріалах минулого лісовпорядкування відсутня, що не дає можливості оцінити динаміку змін, які сталися в природних комплексах за період з 2009 року.

Тому у цьому розділі в таблицях за панівними породами наводиться тільки таксаційні показники вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок за даними лісовпорядкування станом на 01.01.2023 року, а саме:

- за віковими групами (3.3.2.);
- за класами бонітету (3.3.4.);
- за повнотами (3.3.5.);
- середні таксаційні показники (3.3.6.);
- за типами лісу (3.3.7.).

Всі показники таблиць наведені усього по Парку (територія в постійному користуванні) і в розрізі функціональних зон, окрім таблиці 3.3.7.

Таблиця 3.3.1. є довідковою і може бути використана працівниками лісового господарства при вивченні окремих лісовпорядних документів або при обстеженні насаджень в натурі. До уваги користувачів таксаційними описами – в графі «група віку» таксаційного опису цифрою 2 позначається молодняк I класу, 3 – молодняк II класу, 4 чи 5 – середньовікове насадження, 6 – пристигле, 7 – стигле, 8 – перестійне.

В таблиці 3.3.3. наведено в процентах існуючий і оптимальний розподіл деревостанів за групами віку. Показники таблиці вказують на значне перевищення частки існуючих стиглих і перестійних твердолистяних і м'яколистяних насаджень над відповідними оптимальними показниками, а також на практичну відсутність молодняків. Таке старіння деревостанів характерно для всіх категорій лісів, в яких заборонені будь-які суцільні рубки.

Старіння деревостанів Парку обумовлює зменшення їх продуктивності, на що вказує зменшення середніх таксаційних показників не зважаючи на переважання досить багатих грудових та сугрудкових типів лісу. Так середній клас бонітету в насадженнях середньовікової групи становить 1,0, а стиглої і перестійної – 2,0, середня повнота відповідно - 0,69 і 0,61, середня зміна запасу на 1 га відповідно – 4,4 м³ і 2,2 м³.

3.3.1. Градація насаджень за групами віку в залежності від віку стиглості панівних у їх складі порід

Панівні породи	Тривалість класу віку	Вік стиглості	Класи віку та вік насаджень, які входять до даних вікових груп					
			молодняки		середньовікові	пристигли	стигли	перестійні
			I класу	II класу				
Ліси природоохоронного призначення з особливим режимом користування								
Дуб звичайний високоствовбурний	10	161	1 - 2	3 - 4	5 - 14	15 - 16	17 - 20	21 і в.
			до 20	21-40	41-140	141-160	161-200	201 і в.
Сосна звичайна, Модрина європейська, Бук лісовий, Явір	10	121	1 - 2	3 - 4	5 - 10	11 - 12	13 - 16	17 і в.
			до 20	21-40	41-100	101-120	121-160	161 і в.
Дуб червоний,	10	91	1 - 2	3 - 4	5 - 7	8 - 9	10 - 13	14 і в.

Панівні породи	Тривалість класу віку	Вік стиглості	Класи віку та вік насаджень, які входять до даних вікових груп					
			молодняки		середньо-вікові	пристигли	стигли	перестійні
			I класу	II класу				
Ясен звичайний, Клені гостролистий сріблястий			до 20	21-40	41-70	71-90	91-130	131 і в.
Липа дрібнолиста	10	91	1	2	3 - 8	9	10 - 11	12 і в.
			до 10	11 - 20	21-80	81-90	91-110	111 і в.
Граб звичайний, Береза повисла, Вільха чорна	10	71	1	2	3 - 6	7	8 - 9	10 і в.
			до 10	11 - 20	21-60	61-70	71-90	91 і в.
Бархат амурський, Гіркокаштан звич.	10	61	1	2	3 - 4	5 - 6	7 - 10	11 і в.
			до 10	11 - 20	21-40	41-60	61-100	101 і в.
Ялина європейська	10	61	1	2	3 - 5	6	7 - 8	9 і в.
			до 10	11 - 20	21-50	51-60	61-80	81 і в.
Осіка	10	41	1	2	3	4	5 - 6	7 і в.
			до 10	11 - 20	21 - 30	31-40	41-60	61 і в.
Берест, В'яз дрібнолистий, Клен ясенелистий	5	41	1 - 2	3 - 4	5 - 6	7 - 8	9 - 12	13 і в.
			до 10	11 - 20	21-30	31-40	41-60	61 і в.
Акація біла, Гледичія звичайна, Тополя біла, Верба біла	5	36	1	2	3 - 6	7	8 - 9	10 і в.
			до 5	6-10	11-30	31-35	36-45	46 і в.
Верба козяча	5	21	1	2	3	4	5 - 6	7 і в.
			до 5	6 - 10	11 - 15	16-20	21-30	31 і в.

3.3.2. Розподіл вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок за панівними породами та групами віку, чисельник: площа – га, знаменник: – запас деревини – тис. м³

Панівні породи	Вік стиглості	Вікові групи						Усього
		молодняки вікової групи		середньо-вікові	пристигли	стигли	перестійні	
		першої	другої					
Усього по Парку								
Сосна звичайна	121	0.7 <i>0.03</i>	2.1 <i>0.18</i>	359.4 <i>143.75</i>	56.2 <i>19.96</i>	20.8 <i>6.04</i>	26.6 <i>6.71</i>	465.8 <i>176.67</i>
Ялина європейська	61				0.4 <i>0.12</i>			0.4 <i>0.12</i>
Модрина європейська	121			4.5 <i>1.81</i>				4.5 <i>1.81</i>
Дуб червоний	91		2.2 <i>0.2</i>	5.3 <i>1.92</i>	10.0 <i>3.77</i>			17.5 <i>5.89</i>
Дуб звичайний	161			186.3 <i>59.23</i>	47.1 <i>14.23</i>	51.1 <i>16.58</i>	154.9 <i>45.15</i>	439.4 <i>135.19</i>
Бук лісовий	121			13.6 <i>6.02</i>				13.6 <i>6.02</i>

Панівні породи	Вік стиглості	Вікові групи					Усього	
		молодняки вікової групи		середно-вікові	присти-глі	стиглі		пере-стійні
		першої	другої					
Граб звичайний	71			6.5 <i>0.69</i>	5.7 <i>1.52</i>	24.9 <i>7.61</i>	184.2 <i>56.10</i>	221.3 <i>65.92</i>
Ясен звичайний	91			0.7 <i>0.25</i>	41.4 <i>13.14</i>	120.5 <i>36.67</i>	7.4 <i>1.36</i>	170.0 <i>51.42</i>
Клен гостролистий	91		0.7 <i>0.12</i>	0.9 <i>0.31</i>	5.1 <i>1.73</i>			6.7 <i>2.16</i>
Клен сріблястий	91			0.3 <i>0.07</i>		0.2 <i>0.06</i>		0.5 <i>0.13</i>
Явір	121			1.6 <i>0.51</i>				1.6 <i>0.51</i>
Клен ясенелистий	41				0.6 <i>0.03</i>	0.7 <i>0.08</i>		1.3 <i>0.11</i>
Берест	41						2.7 <i>0.78</i>	2.7 <i>0.78</i>
В'яз дрібнолистий	41						0.5 <i>0.14</i>	0.5 <i>0.14</i>
Акація біла	36				0.1 <i>0.01</i>	2.1 <i>0.20</i>	4.5 <i>0.98</i>	6.7 <i>1.19</i>
Гледичія звичайна	36						0.1 <i>0.02</i>	0.1 <i>0.02</i>
Береза повисла	71		0.2 <i>0.01</i>	5.7 <i>1.26</i>	1.3 <i>0.39</i>	3.9 <i>1.03</i>		11.1 <i>2.69</i>
Осика	41				0.1 <i>0.02</i>	0.8 <i>0.13</i>	0.5 <i>0.13</i>	1.4 <i>0.28</i>
Вільха чорна	71			36.0 <i>4.39</i>	17.5 <i>3.87</i>	47.9 <i>11.09</i>	168.8 <i>38.57</i>	270.2 <i>57.92</i>
Липа дрібнолиста	91			0.1 <i>0.01</i>		1.3 <i>0.42</i>	27.8 <i>8.00</i>	29.2 <i>8.43</i>
Тополя біла	36						0.4 <i>0.09</i>	0.4 <i>0.09</i>
Верба біла	36						3.6 <i>0.69</i>	3.6 <i>0.69</i>
Бархат амурський	61					0.1 <i>0.03</i>	0.7 <i>0.18</i>	0.8 <i>0.21</i>
Гірकोкаштан звичайний	61						0.2 <i>0.07</i>	0.2 <i>0.07</i>
Яблуня лісова	51						6.5 <i>0.63</i>	6.5 <i>0.63</i>
Верба козяча	21				4.8 <i>0.10</i>	31.2 <i>0.73</i>		36 <i>0.83</i>
Разом		0.7 0.03	5.2 0.51	620.9 220.22	190.3 58.89	305.5 80.67	589.4 159.6	1712.0 519.92
в %%		0.04 <i>0.01</i>	0.30 <i>0.10</i>	36.27 <i>42.34</i>	11.12 <i>11.33</i>	17.84 <i>15.52</i>	34.43 <i>30.70</i>	100.00 <i>100.00</i>
В тому числі за функціональними зонами								
Заповідна зона								
Сосна звичайна	121		1.9 <i>0.17</i>	150.9 <i>58.18</i>	26.0 <i>9.75</i>	16.2 <i>4.60</i>	15.8 <i>2.42</i>	210.8 <i>75.12</i>
Дуб червоний	91		0.6		0.1			0.7

Панівні породи	Вік стиглості	Вікові групи					Усього	
		молодняки вікової групи		середно-вікові	пристиглі	стиглі		перестійні
		першої	другої					
			0.07		0.02			0.09
Дуб звичайний	161			60.1 16.11	28.8 8.38	4.9 1.07	8.8 2.02	102.6 27.58
Граб звичайний	71						64.0 19.72	64.0 19.72
Ясен звичайний	91				31.2 9.88	110.7 33.16	7.4 1.36	149.3 44.4
Береза повисла	71			1.3 0.15				1.3 0.15
Вільха чорна	71			34.0 4.06	8.1 1.53	36.9 8.56	148.1 32.86	227.1 47.01
Липа дрібнолиста	91						10.1 3.05	10.1 3.05
Верба козяча	21				4.8 0.10	31.2 0.73		36 0.83
Разом			2.5 0.24	246.3 78.5	99 29.66	199.9 48.12	254.2 61.43	801.9 217.95
в %%			0.31 0.11	30.71 36.01	12.35 13.61	24.93 22.08	31.7 28.19	100.00 100.00
Зона регульованої рекреації								
Сосна звичайна	121	0.7 0.03		190.1 78.26	29.7 10.04	2.2 0.64	10.6 4.22	233.3 93.19
Ялина європейська	61				0.4 0.12			0.4 0.12
Модрина європейська	121			4.3 1.75				4.3 1.75
Дуб червоний	91		1.2 0.09	4.8 1.81	9.9 3.75			15.9 5.65
Дуб звичайний	161			118.8 40.66	18.3 5.85	29.7 9.68	140.9 41.63	307.7 97.82
Бук лісовий	121			13.6 6.02				13.6 6.02
Граб звичайний	71			6.0 0.59	5.7 1.52	24.9 7.61	113.3 33.93	149.9 43.65
Ясен звичайний	91			0.7 0.25	9.5 3.13	9.7 3.48		19.9 6.86
Клен гостролистий	91		0.7 0.12	0.9 0.31	5.1 1.73			6.7 2.16
Клен сріблястий	91			0.3 0.07		0.2 0.06		0.5 0.13
Явір	121			1.6 0.51				1.6 0.51
Клен ясенелистий	41				0.6 0.03	0.2 0.02		0.8 0.05
Берест	41						2.7 0.78	2.7 0.78
В'яз дрібнолистий	41						0.5 0.14	0.5 0.14
Акація біла	36					2.1	4.4	6.5

Панівні породи	Вік стиглості	Вікові групи					Усього	
		молодняки вікової групи		середно-вікові	пристигли	стигли		перестійні
		першої	другої					
						0.2	0.96	1.16
Гледичія звичайна	36						0.1	0.02
Береза повисла	71		0.2 0.01	4.4 1.11	1.3 0.39	3.9 1.03		9.8 2.54
Осика	41				0.1 0.02	0.8 0.13	0.5 0.13	1.4 0.28
Вільха чорна	71			2.0 0.33	4.8 1.17	10.4 2.41	19.9 5.44	37.1 9.35
Липа дрібнолиста	91			0.1 0.01		1.3 0.42	16.7 4.72	18.1 5.15
Тополя біла	36						0.4 0.09	0.4 0.09

Верба біла	36						2.2 0.44	2.2 0.44
Бархат амурський	61					0.1 0.03	0.7 0.18	0.8 0.21
Гірकोкаштан звичайний	61						0.2 0.07	0.2 0.07
Яблуня лісова	51						5.3 0.52	5.3 0.52
Разом		0.7 0.03	2.1 0.22	347.6 131.68	85.4 27.75	85.5 25.71	318.4 93.27	839.7 278.66
в %%		0.08 0.01	0.25 0.08	41.40 47.25	10.17 9.96	10.18 9.23	37.92 33.47	100.00 100.00

Зона стаціонарної рекреації

Сосна звичайна	121			15.9 6.27		2.4 0.8	0.2 0.07	18.5 7.14
Модрина європейська	121			0.2 0.06				0.2 0.06
Дуб червоний	91			0.5 0.11				0.5 0.11
Дуб звичайний	161			6.2 2.16		16.5 5.83	3.0 0.85	25.7 8.84
Граб звичайний	71						6.9 2.45	6.9 2.45
Ясен звичайний	91				0.3 0.04			0.3 0.04
Клен ясенелистий	41					0.5 0.06		0.5 0.06
Акація біла	36						0.1 0.02	0.1 0.02
Вільха чорна	71				4.1 1.07	0.6 0.12		4.7 1.19
Липа дрібнолиста	91						0.6 0.14	0.6 0.14
Верба біла	36						0.8 0.13	0.8 0.13
Яблуня лісова	51						1.1	1.1

Панівні породи	Вік стиглості	Вікові групи					Усього	
		молодняки вікової групи		середно-вікові	пристиглі	стиглі		перестійні
		першої	другої					
							0.1	0.1
Разом				22.8	4.4	20.0	12.7	59.9
				8.60	1.11	6.81	3.76	20.28
в %%				38.06	7.35	33.39	21.2	100.00
				42.41	5.47	33.58	18.54	100.00
Господарська зона								
Сосна звичайна	121		0.2	2.5	0.5			3.2
			0.01	1.04	0.17			1.22
Дуб червоний	91		0.4					0.4
			0.04					0.04
Дуб звичайний	161			1.2			2.2	3.4
				0.30			0.65	0.95

Граб звичайний	71			0.5				0.5
				0.10				0.10
Ясен звичайний	91				0.4	0.1		0.5
					0.09	0.03		0.12
Акація біла	36				0.1			0.1
					0.01			0.01
Вільха чорна	71				0.5		0.8	1.3
					0.10		0.27	0.37
Липа дрібнолиста	91						0.4	0.4
							0.09	0.09
Верба біла	36						0.6	0.6
							0.12	0.12
Яблуня лісова	81						0.1	0.1
							0.01	0.01
Разом			0.6	4.2	1.5	0.1	4.1	10.5
			0.05	1.44	0.37	0.03	1.14	3.03
в %%			5.71	40.00	14.29	0.95	39.05	100
			1.65	47.53	12.21	0.99	37.62	100

3.3.3. Існуючий і оптимальний розподіл деревостанів за групами віку (%)

Групи порід	Існуючий				Оптимальний			
	молодняки	середньовікові	пристиглі	стиглі і перестійні	молодняки	середньовікові	пристиглі	стиглі і перестійні
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення								
Хвойні	0.6	77.3	12.0	10.1	28.6	42.8	14.3	14.3
Твердолистяні	0.3	24.4	12.5	62.8	27.0	48.1	13.5	11.4
М'яколистяні	0.1	13.2	6.0	80.7	24.6	50.7	12.3	12.4
Разом	0.4	37.2	11.1	51.3	27.0	47.1	13.5	12.4

3.3.4. Розподіл вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок за панівними породами та класами бонітету, га

Панівна порода	Класи бонітету							Разом	
	Іб і вищ е	Ia	I	2	3	4	5	га	в %%
Усього по Парку									
Сосна звичайна	2.7	47.3	331.1	47.3	36.7	0.7		465.8	27.21
Ялина європейська			0.4					0.4	0.02
Мдрина європейська	1.6	2.9						4.5	0.26
Дуб червоний	11.4	3.8		1.8	0.5			17.5	1.02
Дуб звичайний		30.1	92.5	255.7	61.1			439.4	25.67
Бук лісовий	5.5	8.1						13.6	0.79
Граб звичайний			10.4	177.6	33.3			221.3	12.93
Ясен звичайний	2.2	42.0	118.7	7.1				170	9.93
Клен гостролистий	0.5	3.1	3.1					6.7	0.39
Клен сріблястий	0.3		0.2					0.5	0.03
Явір			1.6					1.6	0.09
Клен ясенелистий				1.3				1.3	0.08
Берест				2.7				2.7	0.16
В'яз дрібнолистий			0.5					0.5	0.03
Акація біла		0.9	2.3	3.0	0.5			6.7	0.39
Гледичія звичайна			0.1					0.1	0.01
Береза повисла	3.4	6.3	0.6	0.8				11.1	0.65
Осика		0.3	1.1					1.4	0.08
Вільха чорна		2.4	92.9	168.6	6.3			270.2	15.78
Липа дрібнолиста				4.8	24.4			29.2	1.71
Тополя біла	0.4							0.4	0.02
Верба біла	1.4	1.6	0.4		0.2			3.6	0.21
Бархат амурський			0.1	0.7				0.8	0.05
Гірकोкаштан звичайний			0.2					0.2	0.01
Яблуня лісова							6.5	6.5	0.38
Верба козяча					36.0			36.0	2.10
Разом	29.4	148.8	656.2	671.4	199.0	0.7	6.5	1712	100.00
в %%	1.72	8.69	38.33	39.22	11.62	0.04	0.38	100.00	
В тому числі за функціональними зонами									
Заповідна зона									
Сосна звичайна	0.3	23.7	147.5	6.2	33.1			210.8	26.29
Дуб червоний	0.1			0.1	0.5			0.7	0.09
Дуб звичайний		0.5	15.3	59.7	27.1			102.6	12.79
Граб звичайний				50.7	13.3			64	7.98
Ясен звичайний		32.1	111.9	5.3				149.3	18.62

Панівна порода	Класи бонітету							Разом	
	Іб і вищ е	Іа	І	2	3	4	5	га	в %%
Береза повисла		0.5	0.3	0.5				1.3	0.16
Вільха чорна		1.8	71.3	148. 3	5.7			227.1	28.32
Липа дрібнолиста				3.4	6.7			10.1	1.26
Верба козяча					36.0			36.0	4.49
Разом	0.4	58.6	346.3	274.2	122.4			801.9	100.00
в %%	0.05	7.31	43.1 9	34.1 9	15.2 6			100.0 0	
Зона регульованої рекреації									
Сосна звичайна	2.4	22.6	167. 9	36.5	3.4	0.5		233.3	27.78
Ялина європейська			0.4					0.4	0.05
Модрина європейська	1.6	2.7						4.3	0.51
Дуб червоний	11.3	3.3		1.3				15.9	1.89
Дуб звичайний		24.9	75.9	174. 5	32.4			307.7	36.64
Бук лісовий	5.5	8.1						13.6	1.62
Граб звичайний			10.1	119. 8	20.0			149.9	17.85
Ясен звичайний	2.2	9.6	6.3	1.8				19.9	2.37
Клен гостролистий	0.5	3.1	3.1					6.7	0.80
Клен сріблястий	0.3		0.2					0.5	0.06
Явір			1.6					1.6	0.19
Клен ясенелистий				0.8				0.8	0.10
Берест				2.7				2.7	0.32
В'яз дрібнолистий			0.5					0.5	0.06
Акація біла		0.8	2.3	2.9	0.5			6.5	0.77
Гледичія звичайна			0.1					0.1	0.01
Береза повисла	3.4	5.8	0.3	0.3				9.8	1.17
Осика		0.3	1.1					1.4	0.17
Вільха чорна		0.6	16.2	19.7	0.6			37.1	4.42
Липа дрібнолиста				1.4	16.7			18.1	2.16
Тополя біла	0.4							0.4	0.05
Верба біла	1.0	1.0			0.2			2.2	0.26
Бархат амурський			0.1	0.7				0.8	0.10
Гірकोкаштан звичайний			0.2					0.2	0.02
Яблуня лісова							5.3	5.3	0.63
Разом	28.6	82.8	286.3	362.4	73.8	0.5	5.3	839.7	100.00
в %%	3.41	9.86	34.1 0	43.1 5	8.79 6	0.0 6	0.63 0	100.0 0	
Зона стаціонарної рекреації									
Сосна звичайна		0.5	13.4	4.6				18.5	30.89
Мдрина європейська		0.2						0.2	0.33

Панівна порода	Класи бонітету							Разом	
	Іб і вищ е	Ia	I	2	3	4	5	га	в %%
Дуб червоний		0.5						0.5	0.83
Дуб звичайний		4.7	1.0	18.6	1.4			25.7	42.90
Граб звичайний				6.9				6.9	11.52
Ясен звичайний		0.3						0.3	0.50
Клен ясенелистий				0.5				0.5	0.83
Акація біла				0.1				0.1	0.17
Вільха чорна			4.1	0.6				4.7	7.85
Липа дрібнолиста					0.6			0.6	1.00
Верба біла		0.6	0.2					0.8	1.34
Яблуня лісова							1.1	1.1	1.84
Разом		6.8	18.7	31.3	2.0		1.1	59.9	100.00
в %%		11.3 5	31.2 2	52.2 5	3.34		1.84	100.0 0	
Господарська зона									
Сосна звичайна		0.5	2.3		0.2	0.2		3.2	30.49
Дуб червоний				0.4				0.4	3.81
Дуб звичайний			0.3	2.9	0.2			3.4	32.38
Граб звичайний			0.3	0.2				0.5	4.76
Ясен звичайний			0.5					0.5	4.76
Акація біла		0.1						0.1	0.95
Вільха чорна			1.3					1.3	12.38
Липа дрібнолиста					0.4			0.4	3.81
Верба біла	0.4		0.2					0.6	5.71
Яблуня лісова							0.1	0.1	0.95
Разом	0.4	0.6	4.9	3.5	0.8	0.2	0.1	10.5	100.00
в %%	3.81	5.71	46.6 8	33.3 3	7.62	1.9 0	0.95	100.0 0	

3.3.5. Розподіл вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок за панівними породами та повнотами, га

Панівна порода	Повнота								Разом
	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	
Усього по Парку									
Сосна звичайна	17. 3	1.1	30.5	132. 9	197. 1	76.3	10.2	0.4	465.8
Ялина європейська						0.4			0.4
Мдрина європейська					0.9	2.5	1.1		4.5
Дуб червоний			0.5	2.1	2.4	9.7	2.8		17.5
Дуб звичайний	0.5	10.3	19.3	122. 3	156. 2	109. 3	8.7	12.8	439.4
Бук лісовий					8.7	4.9			13.6
Граб звичайний	0.7		2.7	42.6	147.	26.0		1.5	221.3

Панівна порода	П о в н о т а								Разом
	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	
					8				
Ясен звичайний	6.6	3.8	61.6	76.2	17.1	4.7			170.0
Клен гостролистий			1.0		2.2	3.0	0.5		6.7
Клен сріблястий			0.1		0.2	0.2			0.5
Явір					1.6				1.6
Клен ясенелистий	0.6			0.7					1.3
Берест					2.7				2.7
В"яз дрібнолистий				0.5					0.5
Акація біла		0.2	0.8	0.9	4.0	0.8			6.7
Гледичія звичайна					0.1				0.1
Береза повисла		0.1	0.5	1.9	5.7	2.1	0.3	0.5	11.1
Осика			0.2	0.6	0.6				1.4
Вільха чорна	9.4	69.7	89.4	86.4	11.3	4.0			270.2
Липа дрібнолиста			0.1	16.2	12.1	0.8			29.2
Тополя біла	0.4								0.4
Верба біла	1.3	0.5	0.8		1.0				3.6
Бархат амурський				0.5	0.3				0.8
Гіркокаштан звичайний					0.2				0.2
Яблуня лісова			5.2				1.3		6.5
Верба козяча			13.4	22.6					36.0
Разом	36.8	85.7	226.1	506.4	572.2	244.7	24.9	15.2	1712.0
в %%	2.15	5.01	13.21	29.58	33.42	14.29	1.45	0.89	100.00
В тому числі за функціональними зонами									
Заповідна зона									
	14.0		25.9	61.3	91.4	16.8	1.4		210.8
Сосна звичайна				0.6		0.1			0.7
Дуб червоний	0.5	5.1	10.8	61.3	11.4	13.5			102.6
Дуб звичайний				17.6	45.1	1.3			64.0
Граб звичайний	6.3	3.6	59.1	72.2	8.1				149.3
Ясен звичайний			0.1	0.8	0.4				1.3
Береза повисла	9.4	62.4	77.0	70.7	3.7	3.9			227.1
Вільха чорна				6.7	3.4				10.1
Липа дрібнолиста			13.4	22.6					36.0
Верба козяча	30.2	71.1	186.3	313.8	163.5	35.6	1.4		801.9
в %%	3.77	8.87	23.23	39.13	20.39	4.44	0.17		100.00
Зона регульованої рекреації									
Сосна звичайна	3.3	1.1	4.2	62.7	95.9	56.9	8.8	0.4	233.3
Ялина європейська						0.4			0.4
Мдрина європейська					0.9	2.3	1.1		4.3
Дуб червоний				1.5	2.0	9.6	2.8		15.9
Дуб звичайний		4.0	7.9	51.7	140.	82.6	8.7	12.8	307.7

Панівна порода	П о в н о т а								Разом
	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	
					0				
Бук лісовий					8.7	4.9			13.6
Граб звичайний	0.7		2.7	24.5	102.2	19.8			149.9
Ясен звичайний		0.2	2.1	4.0	8.9	4.7			19.9
Клен гостролистий			1.0		2.2	3.0	0.5		6.7
Клен сріблястий			0.1		0.2	0.2			0.5
Явір					1.6				1.6
Клен ясенелистий	0.6			0.2					0.8
Берест					2.7				2.7
В"яз дрібнолистий				0.5					0.5
Акація біла		0.2	0.8	0.8	4.0	0.7			6.5
Гледичія звичайна					0.1				0.1
Береза повисла		0.1	0.4	1.1	5.3	2.1	0.3	0.5	9.8
Осика			0.2	0.6	0.6				1.4
Вільха чорна		6.9	12.4	14.2	3.5	0.1			37.1
Липа дрібнолиста			0.1	8.9	8.3	0.8			18.1
Тополя біла	0.4								0.4
Верба біла	1.0	0.2			1.0				2.2
Бархат амурський				0.5	0.3				0.8
Гіркокаштан звичайний					0.2				0.2
Яблуня лісова			4.0				1.3		5.3
Разом	6.0	12.7	35.9	171.2	388.6	188.1	23.5	13.7	839.7
в %%	0.7	1.51	4.28	20.3	46.2	22.4	2.80	1.63	100.0
	1			9	8	0			0
Зона стаціонарної рекреації									
Сосна звичайна			0.2	8.4	7.5	2.4			18.5
Мдрина європейська						0.2			0.2
Дуб червоний			0.5						0.5
Дуб звичайний		1.2	0.6	7.1	3.8	13			25.7
Граб звичайний					0.5	4.9		1.5	6.9
Ясен звичайний	0.3								0.3
Клен ясенелистий				0.5					0.5
Акація біла						0.1			0.1
Вільха чорна				0.7	4.0				4.7
Липа дрібнолиста				0.6					0.6
Верба біла	0.3	0.3	0.2						0.8
Яблуня лісова			1.1						1.1
Разом	0.6	1.5	2.6	17.3	15.8	20.6		1.5	59.9
в %%	1.0	2.50	4.34	28.8	26.3	34.3		2.50	100.0
	0			9	8	9			0
Господарська зона									
Сосна звичайна			0.2	0.5	2.3	0.2			3.2
Дуб червоний					0.4				0.4
Дуб звичайний				2.2	1.0	0.2			3.4

Панівна порода	П о в н о т а								Разом
	0,3	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	1,0	
Граб звичайний				0.5					0.5
Ясен звичайний			0.4		0.1				0.5
Акація біла				0.1					0.1
Вільха чорна		0.4		0.8	0.1				1.3
Липа дрібнолиста					0.4				0.4
Верба біла			0.6						0.6
Яблуня лісова			0.1						0.1
Разом		0.4	1.3	4.1	4.3	0.4			10.5
в %%		3.81	12.3	39.0	40.9	3.81			100
			8	5	5				

3.3.6. Середні таксаційні показники за панівними породами

Панівні породи	Площа вкритих лісовою розороністю лісових ділянок, га	Загальний запас насаджень, тис. м3	Загальний запас стиглих і перестійних насаджень, тис. м3	Середня зміна запасу насаджень, тис. м3	Середні таксаційні показники					
					запас на 1 га вкритих лісовою рослинністю ділянок, м3	запасна 1 га стиглих і перестійних насаджень, м3	середня зміна запасу на 1 га, м3	вік, років	клас бонітету	повнота
Усього по Парку										
Сосна звичайна	465.8	176.67	12.75	1.9	379	269	4.1	93	1.2	0.67
Ялина європейська	0.4	0.12			300		5.8	52	1.0	0.79
Модрина європейська	4.5	1.81		0.02	402		5.4	75	1Б.6	0.80
Дуб червоний	17.5	5.89		0.09	337		5.1	66	1Б.6	0.75
Дуб звичайний	439.4	135.19	61.73	0.86	308	300	2.0	158	1.8	0.69
Бук лісовий	13.6	6.02		0.07	443		5.5	81	1Б.6	0.74
Граб звичайний	221.3	65.92	63.71	0.63	298	305	2.9	104	2.1	0.69
Ясен звичайний	170.0	51.42	38.03	0.49	302	297	2.9	105	1А.8	0.57
Клен гостролистий	6.7	2.16		0.03	322		4.3	75	1А.4	0.72
Клен сріблястий	0.5	0.13	0.06		260	300	3.9	67	1Б.8	0.73
Явір	1.6	0.51		0.01	319		3.8	84	1.0	0.67
Клен ясенелистий	1.3	0.11	0.08		85	114	1.9	44	2.0	0.48
Берест	2.7	0.78	0.78	0.01	289	289	2.8	103	2.0	0.73
В"яз дрібнолистий	0.5	0.14	0.14		280	280	4.0	70	1.0	0.63
Акація біла	6.7	1.19	1.18	0.02	178	179	2.6	69	1.5	0.67
Гледичія звичайна	0.1	0.02	0.02		200	200	2.3	88	1.0	0.65
Береза повисла	11.1	2.69	1.03	0.04	242	264	3.9	62	1Б.9	0.72
Осика	1.4	0.28	0.26		200	200	3.6	56	1А.8	0.64

Панівні породи	Площа вкритих лісовою розороністю лісових ділянок, га	Загальний запас насаджень, тис. м3	Загальний запас стиглих і перестійних насаджень, тис. м3	Середня зміна запасу насаджень, тис. м3	Середні таксаційні показники					
					запас на 1 га вкритих лісовою розороністю ділянок, м3	запасна 1 га стиглих і перестійних насаджень, м3	середня зміна запасу на 1 га, м3	вік, років	клас бонітету	повнота
Вільха чорна	270.2	57.92	49.66	0.64	214	229	2.4	90	1.7	0.52
Липа дрібнолиста	29.2	8.43	8.42	0.05	289	289	1.7	171	2.8	0.66
Тополя біла	0.4	0.09	0.09		225	225	2.7	83	1Б.0	0.34
Верба біла	3.6	0.69	0.69	0.01	192	192	2.9	67	1Б.9	0.46
Бархат амурський	0.8	0.21	0.21		262	262	3.0	88	1.9	0.65
Гірकोкаштан звичайний	0.2	0.07	0.07		350	350	4.0	88	1.0	0.72
Яблуня лісова	6.5	0.63	0.63	0.01	97	97	1.2	81	5.0	0.61
Верба козяча	36.0	0.83	0.73	0.04	23	23	1.0	24	3.0	0.56
Разом	1712.0	519.92	240.27	4.92	304	268	2.7	111	1.5	0.64
В тому числі за функціональними зонами										
Заповідна зона										
Сосна звичайна	210.8	75.12	7.02	0.88	356	219	4.2	95	1.2	0.64
Дуб червоний	0.7	0.09			129			46	2.3	0.64
Дуб звичайний	102.6	27.58	3.09	0.17	269	226	1.7	127	2.1	0.62
Граб звичайний	64.0	19.72	19.72	0.18	308	308	2.8	116	2.2	0.68
Ясен звичайний	149.3	44.40	34.52	0.42	297	292	2.8	107	1А.8	0.56
Береза повисла	1.3	0.15		0.01	115		7.7	42	1.0	0.64
Вільха чорна	227.1	47.01	41.42	0.53	207	224	2.3	90	1.7	0.50
Липа дрібнолиста	10.1	3.05	3.05	0.03	302	302	3.0	179	11.7	0.63
Верба козяча	36.0	0.83	0.73	0.04	23	23	1.1	24	3.0	0.56
Разом	801.9	217.95	109.55	2.26	272	241	2.8	99	5.6	0.58
Зона регульованої рекреації										
Сосна звичайна	233.3	93.19	4.86	0.96	399	380	4.1	93	1.1	0.70
Ялина європейська	0.4	0.12			300			52	1.0	0.79
Модрина європейська	4.3	1.75		0.02	407		4.7	76	1Б.6	0.80
Дуб червоний	15.9	5.65		0.09	355		5.7	68	1Б.5	0.77
Дуб звичайний	307.7	97.82	51.31	0.65	318	301	2.1	168	1.7	0.71
Бук лісовий	13.6	6.02		0.07	443		5.1	81	1Б.6	0.74
Граб звичайний	149.9	43.65	41.54	0.43	291	301	2.9	98	2.1	0.69
Ясен звичайний	19.9	6.86	3.48	0.07	345	359	3.5	88	1А.4	0.67
Клен гостролистий	6.7	2.16		0.03	322		4.5	75	1А.4	0.72

Панівні породи	Площа вкритих лісовою розороністю лісових ділянок, га	Загальний запас насаджень, тис. м3	Загальний запас стиглих і перестійних насаджень, тис. м3	Середня зміна запасу насаджень, тис. м3	Середні таксаційні показники					
					запас на 1 га вкритих лісовою рослинністю ділянок, м3	запасна 1 га стиглих і перестійних насаджень, м3	середня зміна запасу на 1 га, м3	вік, років	клас бонітету	повнота
Клен сріблястий	0.5	0.13	0.06		260	300		67	1Б.8	0.73
Явір	1.6	0.51		0.01	319		6.3	84	1.0	0.67
Клен ясенелистий	0.8	0.05	0.02		63	100		39	2.0	0.40
Берест	2.7	0.78	0.78	0.01	289	289	3.7	103	2.0	0.73
В'яз дрібнолистяний	0.5	0.14	0.14		280	280		70	1.0	0.63
Акація біла	6.5	1.16	1.16	0.02	178	178	3.1	69	1.5	0.67
Гледичія звичайна	0.1	0.02	0.02		200	200		88	1.0	0.65
Береза повисла	9.8	2.54	1.03	0.03	259	264	3.1	65	1Б.7	0.73
Осика	1.4	0.28	0.26		200	200		56	1А.8	0.64
Вільха чорна	37.1	9.35	7.85	0.08	252	259	2.2	92	1.5	0.55
Липа дрібнолиста	18.1	5.15	5.14	0.02	285	286	1.1	166	2.9	0.67
Тополя біла	0.4	0.09	0.09		225	225		83	1Б.0	0.34
Верба біла	2.2	0.44	0.44	0.01	200	200	4.5	73	1Б.8	0.48
Бархат амурський	0.8	0.21	0.21		263	263		88	1.9	0.65
Гіркокаштан звичайний	0.2	0.07	0.07		350	350		88	1.0	0.72
Яблуня лісова	5.3	0.52	0.52	0.01	98	98	1.9	81	5.0	0.63
Разом	839.7	278.66	118.98	2.51	332	295	3.0	121	5.5	0.70
Зона стаціонарної рекреації										
Сосна звичайна	18.5	7.14	0.87	0.05	386	335	2.7	93	1.2	0.67
Модрина європейська	0.2	0.06			300			63	1А.0	0.77
Дуб червоний	0.5	0.11			220			70	1А.0	0.48
Дуб звичайний	25.7	8.84	6.68	0.04	344	343	1.6	165	1.6	0.72
Граб звичайний	6.9	2.45	2.45	0.02	355	355	2.9	135	2.0	0.83
Ясен звичайний	0.3	0.04			133			75	2.0	0.32
Клен ясенелистий	0.5	0.06	0.06		120	120		52	2.0	0.61
Акація біла	0.1	0.02	0.02		200	200		73	2.0	0.75
Вільха чорна	4.7	1.19	0.12	0.03	253	200	6.4	69	1.1	0.71
Липа дрібнолиста	0.6	0.14	0.14		233	233		172	3.0	0.62
Верба біла	0.8	0.13	0.13		163	163		57	1.3	0.39
Яблуня лісова	1.1	0.1	0.10		91	91		83	5.0	0.51
Разом	59.9	20.28	10.57	0.14	339	323	2.3	126	5.5	0.70
Господарська зона										

Панівні породи	Площа вкритих лісовою розорослістю лісових ділянок, га	Загальний запас насаджень, тис. м3	Загальний запас стиглих і перестійних насаджень, тис. м3	Середня зміна запасу насаджень, тис. м3	Середні таксаційні показники					
					запас на 1 га вкритих лісовою рослинністю ділянок, м3	запасна 1 га стиглих і перестійних насаджень, м3	середня зміна запасу на 1 га, м3	вік, років	клас бонітету	повнота
Сосна звичайна	3.2	1.22		0.01	381		3.1	94	1.2	0.67
Дуб червоний	0.4	0.04			100			32	2.0	0.73
Дуб звичайний	3.4	0.95	0.65		279	295		195	2.0	0.63
Граб звичайний	0.5	0.10			200			52	1.4	0.61
Ясен звичайний	0.5	0.12	0.03		240	300		86	1.0	0.54
Акація біла	0.1	0.01			100			33	1А. 0	0.61
Вільха чорна	1.3	0.37	0.27		285	338		89	1.0	0.56
Липа дрібнолиста	0.4	0.09	0.09		225	225		162	3.0	0.68
Верба біла	0.6	0.12	0.12		200	200		59	1Б.7	0.46
Яблуня лісова	0.1	0.01	0.01		100	100		83	5.0	0.51
Разом	10.5	3.03	1.17	0.01	289	279	1.0	121	5.4	0.62

3.3.7. Розподіл вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок за типами лісу, га

Назви типів лісу	Індекс	Панівні породи								Разом	В %%	
		Сосна звичайна	Дуб червоний	Дуб звичайний	Граб звичайний	Ясен звичайний	Вільха чорна	Липа дрібнолиста	Верба козяча			Інші породи
Свіжий сосновий бір	A2C	4.1								0.1	4.2	0.25
Свіжий дубово-сосновий субір	B2ДС	285.2		1.6						0.7	287.5	16.78
Вологий дубово-сосновий субір	B3ДС	4.1		1.0							5.1	0.30
Свіжа грабова судіброва	C2ГД			0.8							0.8	0.05
Свіжий грабово-дубово-сосновий сугрудок	C2ГДС	123	0.5	20.4		0.1				0.4	144.4	8.43
Волога грабова	C3ГД			8.6		2.0	2.9				13.5	0.79

Назви типів лісу	Індекс	Панівні породи									Разом	В %%
		Сосна звичайна	Дуб червоний	Дуб звичайний	Граб звичайний	Ясен звичайний	Вільха чорна	Липа дрібнолиста	Верба козяча	Інші породи		
судіброва												
Вологий грабово-дубово-сосновий сугрудок	С3ГДС	14.7	0.1	36.9		1.9	3.5			0.7	57.8	3.38
Сира грабова судіброва	С4ГД					0.2					0.2	0.01
Сирий чорновільховий сугрудок	С4ВЛЧ						202.6				202.6	11.83
Мокрий чорновільховий сугрудок	С5ВЛЧ						39.6		36.0		75.6	4.42
Свіжа грабова діброва	Д2ГД	33.8	16.3	324.8	217.9	14.0		29.2		57.5	693.5	40.51
Волога грабова діброва	Д3ГД	0.9	0.6	45.3	3.4	151.8	4.8			1.6	208.4	12.17
Сира грабова діброва	Д4ГД						2.6			1.6	4.2	0.25
Сирий чорновільховий груд	Д4ВЛЧ						8.7				8.7	0.51
Мокрий чорновільховий груд	Д5ВЛЧ						5.5				5.5	0.32
Усього		465.8	17.5	439.4	221.3	170.0	270.2	29.2	36.0	62.6	1712.0	100.00

Діагностичні таблиці типів лісу додані до таксаційних описів ПНДВ.

У відповідності з пунктом 14 Протоколу першої наради на площі зон регульованої і стаціонарної рекреації проведено ландшафтну таксацію згідно з «Методикою визначення показників рекреаційної характеристики земель», розробленою у 2000 році Комплексною експедицією ВО «Укрдержліспроект» (Возняк Р.Р., Фукаревич А.В.). Методика додана до таксаційних описів ПНДВ.

3.3.8. Розподіл площі зон регульованої та стаціонарної рекреації за типами ландшафту

Усього	В тому числі за типами ландшафту									
	закритий			напіввідкритий			відкритий			
	1А	1Б	разом	2А	2Б	разом	3А	3Б	3В	разом
959.7	617.6	221.4	839.0	32.3	28.3	60.6		13.0	47.1	60.1

3.3.9. Розподіл площі зон регульованої та стаціонарної рекреації за показниками рекреаційної характеристики земель

Класи	Естетична оцінка	Пішохідна доступність	Додаткова оцінка	Рекреаційна оцінка	Стійкість до рекреаційних навантажень	Стадія рекреаційної дигресії
1	52.0	695.9	43.3	652.6	4.7	283.0
2	294.0	234.0	22.4	240.1	676.3	577.1
3	549.5	29.8	6.7	23.7	177.5	52.6
4	24.7		2.4		51.6	2.8
5	39.5		884.9		6.3	0.9
Разом	959.7	959.7	959.7	916.4	916.4	916.4
Середній клас	2.7	1.3	4.7	1.3	2.3	1.8

3.4. Екологічний стан лісів

Стан і динаміка лісового фонду дають можливість в цілому оцінити екологічний стан лісів Парку на рік лісовпорядкування. Усі види господарської діяльності велися згідно чинних нормативних актів. Вони були направлені на підвищення якісного стану лісів, збереження і підвищення їх захисних властивостей. Негативного впливу на навколишнє середовище господарська діяльність не спричинила.

В цілому територія ПАРКУ оточена мережею прилеглих до лісових масивів заселених ділянок м. Києва і сіл Київської області. На цих землях діють різні за профілем та розміром промислові та сільськогосподарські підприємства, а також автотранспорт. Зважаючи на відкритість території, в результаті неконтрольованого масового відвідування природних комплексів ПАРКУ спостерігаються прояви рекреаційного навантаження та засмічення, ризику виникнення пожеж тощо. Діяльності деяких підприємств та автотранспорту призводить до потрапляння в навколишнє середовище різних речовини, шкідливих для довкілля та людей. Це вуглекислий газ, сажа, зола, інсектициди, інші шкідливі елементи та їх хімічні сполуки.

В матеріалах «Проекту організації території НПП «Голосіївський» охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів» наведена досить детальна інформація про наявність та зосередження навколо земельних ділянок ПАРКУ промислових і сільськогосподарських підприємств. Приведена оцінка впливу їх діяльності на природні комплекси ПАРКУ.

РОЗДІЛ 4. АНАЛІЗ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

4.1. Виконання основних положень проєкту попереднього лісовпорядкування

Попереднє лісовпорядкування проведено у 2009-2010 роках на території Комунального підприємства «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа», зі складу якого тільки у 2012 році Національному природному парку «Голосіївський» було передано земельні ділянки в постійне користування (акт від 22.06.2012 року).

Надалі подається інформація про виконання ПАРКОМ лісогосподарських заходів на ділянках в постійному користуванні в період з 2013 року по 2022 рік.

4.2. Рубки головного користування

Рубки головного користування в національних природних парках заборонені

4.3. Рубки формування і оздоровлення лісів

4.3.1. Рубки догляду і санітарні рубки

Рубки догляду і суцільні санітарні рубки на ділянках, наданих в постійне користування НПП, не виконувалися.

Вибіркові санітарні рубки виконувалися з 2013 по 2019 р.р. (тобто сім років) на загальній площі 684,0 га. Загальна вибірка деревини становила 10239 м³, в тому числі ліквідної деревини 6717 м³ (66%). Ділова деревина не отримувалася.

Ліквідація захаращеності, як окремих заходів, не виконувалася.

Отримана від рубок деревина реалізовувалася у вигляді паливних дров місцевому населенню (близько 80%) та використовувалася для власних потреб (близько 20%). Вивіз деревини місцевим населенням здійснювався самовивозом під контролем працівників служби державної охорони ПЗФ НПП.

4.3.2. Лісовідновні рубки

Лісовідновні рубки на ділянках, наданих НПП в постійне користування, не виконувалися.

4.3.3. Рубки, пов'язані з реконструкцією насаджень

Рубки, пов'язані з реконструкцією насаджень, на ділянках, наданих НПП в постійне користування, не виконувалися в зв'язку з відсутністю відповідних насаджень для їх проведення.

4.3.4. Рубки переформування

Рубки переформування на ділянках, наданих НПП в постійне користування, не виконувалися.

4.3.5. Інші заходи з формування і оздоровлення лісів

Інші заходи з формування і оздоровлення лісів на ділянках, наданих НПП в постійне користування, не виконувалися.

4.4. Інші заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства

Заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства, на території Парку не виконувалися в зв'язку з відсутністю проєктів будь-якого будівництва, для виконання якого передбачалося б вирубання дерев.

4.5. Заходи щодо захисту лісів від шкідників і хвороб

Лісопатологічні обстеження на території Парку у системному порядку не проводилися. Облік осередків шкідників і хвороб лісу не вівся.

З метою обґрунтування проведення санітарно-оздоровчих заходів в поточному чи наступному році спеціальною комісією з участю представника державного спеціалізованого лісозахисного підприємства «Київлісозахист» та відповідальних фахівців НПП попередньо проводилося лісопатологічне обстеження насаджень, які потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану. За результатами обстеження складався відповідний акт. За даними акту готувалися документи, які за встановленою процедурою затверджувалися для отримання дозволу на виконання запланованого санітарно-оздоровчого заходу.

Площі осередків, виявлених при проведенні польових лісовпорядних робіт у 2018 року, а також площі, на яких призначені заходи щодо їх ліквідації, наведені в таблиці 3.5.1.

3.5.1. Осередки шкідників і хвороб лісу

Види пошкоджень, шкідників і хвороб	Площа осередків, га	
	усього	в тому числі потребують заходів боротьби
Ентомошкідники		
Короїд верхівковий	18,3	17,9
Хвороби лісу		
Омела	6,7	1,0
Відьмина мітла	2,9	2,9
Губка соснова	7,0	7,0
Трутовик дубовий	154,6	141,3
Разом хвороб лісу	171,2	152,2
Усього	189,5	170,1

Запроектовано один захід боротьби – вибіркова санітарна рубка.

Загалом, завдяки обсягам вибірових санітарних рубок та рубок догляду (див. розділ 4.3.1.), санітарний стан лісів Парку знаходиться у відносно задовільному стані.

4.6. Відтворення лісів

При лісовпорядкуванні було виявлено лісові культури у віці до 10 років (табл. 4.6.1) та у віці 11-20 років (табл. 4.6.2.)

4.6.1. Площа врахованих лісовпорядкуванням незімкнутих лісових культур у віці до 10 років та їх стан

4.6.1. Площа врахованих лісовпорядкуванням (польові роботи 2018 року) незімкнутих лісових культур та їхній стан, га

Головна порода	Площа створених лісових культур	В тому числі:				
		добрий стан		задовільний стан	незадовільний стан (приж. 25,1-49,9%)	загиблі (списані підприємством та виявлені лісовпорядкуванням)
		1 клас якості	2 клас якості			
1. Лісові культури у віці до 10 років						
1.1. Лісовідновлення						
Сосна звичайна	2,0	2,0				
Крім того, культури під наметом лісу						
Сосна звичайна	1,4	1,4				

4.6.2. Площа врахованих лісовпорядкуванням лісових культур, переведених у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки, у віці 11 - 20 років та їхній стан, га

Головна порода	Загальна площа	В тому числі:					
		класи якості				незадовільні	загиблі (списані підприємством і виявлені л/в)
		1	2	3	разом		
2. Лісові культури минулого періоду (11 - 20 років)							
2.1. Лісовідновлення							
Сосна звичайна	0,7		0,7				

Насадження природного походження віком до 20 років виявлені на площі 5,0 га, з них насадження берези повислої 0,2 га та верби козячої 4,8 га.

Сприяння природному поновленню не проводилося.

Розсадників і постійної лісо насінної бази на території Парку немає.

4.7. Гідролісомеліорація

Гідромеліоративні системи на території Парку відсутні.

4.8. Охорона лісу

Інформація про лісові пожежі, що сталися в період з 2013 по 2022 рік, наведені в таблиці 4.8.1, а виконані за цей період протипожежні заходи в таблиці 4.8.2.

4.8.1. Відомості про лісові пожежі

Показники	Одиниця вимірювання	Усього за період	В т.ч. за два останні роки	
			2021	2022
1. Площа, пройдена пожежами	га	7,9	0,2	-
в т.ч. вкрита лісовою рослинністю	га	7,9	0,2	-
2. Кількість пожеж – усього	випадків	38	2	1
в т.ч. низових	випадків/ га	18 7,9	1 0,2	-
3. Середня площа однієї пожежі	га	0,2		
4. Стовбурний запас згорілої та пошкодженої деревини	тис. м ³	-	-	-
5. Причини пожеж				
5.1. Необережне поводження з вогнем	випадків	17	1	-
5.2. Загорання сухої трави на приватних ділянках з перекиданням вогню через мінералізовані смуги	випадків	1	-	-
6. Виявлено порушення правил пожежної безпеки	випадків	18	1	-
7. Накладено штрафів	випадків/ гривень	-	-	-

4.8.2. Виконання протипожежних заходів

Найменування заходів	Одиниця вимірювання	Виконано всього за період
Виготовлення і встановлення протипожежних аншлагів	шт.	31
Ремонт протипожежних аншлагів	шт.	13
Виготовлення і встановлення інформаційних та охоронних знаків	шт.	44
Ремонт інформаційних та охоронних знаків,	шт.	100
Викошування травостою,	га	57,4
Очищення території від сміття	га	732,11
Вивезення сміття	м ³	977
Улаштування мінералізованих смуг	км	12,9

Догляд за мінералізованими смугами	км	122,5
Влаштування та ремонт місць для розведення багаття	шт.	36
Розчистка лісових доріг і квартальних просік	км	120,6
Розчищення доріг від захаращення	км	7

Детально аналіз стану протипожежної охорони на території ПАРКУ наведено в „Проекті організації території НПП „Голосіївський“, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об’єктів“.

На території Парку учнівські лісництва не створювалися.

4.9. Використання угідь і ресурсів побічних лісових користувань

Сільськогосподарські угіддя на території Парку відсутні.

Заготівля харчових продуктів лісу і лікарської сировини проводиться населенням для особистих потреб, при цьому об’єм заготівлі незначний.

Інші не деревні рослинні ресурси відсутні.

4.10. Використання земель лісгосподарського призначення для потреб мисливського господарства і культурно-оздоровчих цілей

Землі лісгосподарського призначення ПАРКУ для потреб мисливського господарства не використовуються. Але для підтримки життєдіяльності деяких видів диких тварин в зимовий період щорічно улаштовуються та ремонтуються до десяти годівниць і солонців, заготовлюється незначна кількість кормів та кормових віників.

Стан використання земель лісгосподарського значення для культурно-оздоровчих цілей досить широко розглядається в „Проекті організації території НПП „Голосіївський“, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об’єктів“.

4.11. Підсочування соснових насаджень і використання ресурсів другорядних лісових матеріалів

Підсочування соснових насаджень і використання ресурсів другорядних лісових матеріалів на території Парку не здійснювалися у відповідності з режимом, встановленим для ведення лісового господарства в об’єктах природно-заповідного фонду.

4.12. Загальний висновок за результатами аналізу лісгосподарської діяльності

Позитивні сторони ведення лісового господарства:

- інтенсифікація розвитку регульованого рекреаційного освоєння природних комплексів;
- посилення протипожежної охорони природних комплексів.

Негативні сторони ведення лісового господарства:

- не налагоджене потрібним чином системне щорічне лісопатологічне обстеження всіх насаджень на ділянках постійного користування;

- не ведеться облік виявлених осередків розмноження шкідників лісу та розвитку збудників хвороб.

Загальний висновок за результатами аналізу господарської діяльності парку:

Зважаючи на відсутність системних недоліків у веденні лісового господарства ПАРКОМ на ділянках в постійному користуванні та на досить короткий період, що пройшов від часу його фактичного створення, господарську діяльність слід вважати задовільною.

РОЗДІЛ 5. ПРОЄКТ ЛІСОКОРИСТУВАННЯ І ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ЗАХОДІВ

5.1. Головне користування лісом

Згідно діючих законодавчих актів рубки головного користування в лісах національних природних парків не проводяться.

5.2. Рубки формування та оздоровлення лісів

5.2.1. Рубки догляду за лісом

Під час проведення польових лісовпорядних робіт були виявлені насадження, які потребують проведення рубок догляду на час проведення таксації (2018 рік). При цьому керувалися відповідними положеннями „Правил поліпшення якісного складу лісів“, затверджених постановою Кабінету міністрів України від 13.05.2007 р. № 724 (зі змінами, внесеними постановою КМ України від 09.12.2020 р. № 1224).

Розрахунок щорічного обсягу рубок догляду приведений в табл. 5.2.1.1. Друга лісовпорядна нарада ухвалила запропоновані обсяги рубок догляду.

Для підтвердження правильності запроєктованих обсягів рубок догляду в табл.5.2.1.2. приведено розподіл за повнотами площі насаджень у віці рубок догляду і призначених в рубку. Практично площа всіх видів призначених рубок догляду в насадженнях Парку відповідає критеріям щодо їх проведення у відповідності з останніми змінами в „Правилах поліпшення якісного складу лісів“.

5.2.1.1. Розрахунок щорічного обсягу рубок догляду за лісом на період 2023 по 2027 р.

Вид рубок догляду	Фонд рубок догляду				Термін повторюваності, років	Щорічний розмір рубок догляду		
	площа, га	запас стовбурний		площа, га		запас, що вирубується, тис.куб.м		
		до рубки, тис. куб.м	що вирубується			стовбурний	ліквідний	ділово• деревини
			усього, тис. куб.м	з 1 га, куб.м				

ФОНД РУБОК ДОГЛЯДУ

ліси природоох. наукового. історико-культур. призначення
ПРОЧИЩЕННЯ
ХВОЙНЕ ГОСПОДАРСТВО

	0.7	0.03	0.01	14	5	0.1
ПРОРІДЖУВАННЯ	0.2	0.01			7	
Разом	0.9	0.04	0.01			0.1
ТВЕРДОЛИСТЯНЕ ГОСПОДАРСТВО						
ПРОРІДЖУВАННЯ	1.1	0.16	0.03	27	7	0.2
Разом	1.1	0.16	0.03			0.2
М'ЯКОЛИСТЯНЕ ГОСПОДАРСТВО						
ПРОРІДЖУВАННЯ	0.1	0.01			7	

Вид рубок догляду	Фонд рубок догляду				Термін повторюваності, років	Щорічний розмір рубок догляду		
	площа, га	запас стовбурний		площа, га		запас, що вирубується, тис.куб.м		
		до рубки, тис.куб.м	що вирубується			стовбурний	ліквідний	ділово•деревини
		усього, тис.куб.м	з 1 га, куб.м					
Разом	0.1	0.01						

РАЗОМ ПО КАТЕГОРІЇ ЛІСІВ

ПРОЧИЩЕННЯ	0.7	0.03	0.01	14		0.1
ПРОРІДЖУВАННЯ	1.4	0.18	0.03	21		0.2
Разом	2.1	0.21	0.04			0.3

РАЗОМ НАСАДЖЕНЬ ХВОЙНЕ ГОСПОДАРСТВО

ПРОЧИЩЕННЯ	0.7	0.03	0.01	14		0.1
ПРОРІДЖУВАННЯ	0.2	0.01				
Разом	0.9	0.04	0.01			0.1
ТВЕРДОЛИСТЯНЕ ГОСПОДАРСТВО						
ПРОРІДЖУВАННЯ	1.1	0.16	0.03	27		0.2
Разом	1.1	0.16	0.03			0.2
М'ЯКОЛИСТЯНЕ ГОСПОДАРСТВО						
ПРОРІДЖУВАННЯ	0.1	0.01				
Разом	0.1	0.01				

РАЗОМ ПО ПІДПРИЄМСТВУ

ПРОЧИЩЕННЯ	0.7	0.03	0.01	14		0.1
ПРОРІДЖУВАННЯ	1.4	0.18	0.03	21		0.2
Разом	2.1	0.21	0.04			0.3

5.1.1. Розподіл насаджень у віці рубок догляду та фонду рубок догляду за повнотами, станом на 01.01.2023 року, га

Різновидність рубок догляду	Площа насаджень у розрізі повнот, га					Разом
	0.3-0.5	0.6	0.7	0.8	0.9 і вище	

НАЯВНІСТЬ НАСАДЖЕНЬ У ВІЦІ РУБОК ДОГЛЯДУ

=====						
Ліси природоох. наукового. історико-культур. призначення						
ПРОЧИЩЕННЯ			0.2		0.7	0.9
В ТОМУ ЧИСЛІ У ЗМІШАНИХ НАСАДЖЕННЯХ					0.7	0.7
ПРОРІДЖУВАННЯ	0.6	1.2	0.4	1.0		3.2
В ТОМУ ЧИСЛІ У ЗМІШАНИХ НАСАДЖЕННЯХ					0.2	2.4
ПРОХІДНІ РУБКИ	0.2	2.2	2.3			4.7
В ТОМУ ЧИСЛІ У ЗМІШАНИХ НАСАДЖЕННЯХ					0.7	0.7
РАЗОМ	0.8	3.4	2.9	1.0	0.7	8.8
В ТОМУ ЧИСЛІ У ЗМІШАНИХ НАСАДЖЕННЯХ					0.7	3.8
РАЗОМ НАСАДЖЕНЬ У ВІЦІ РУБОК ДОГЛЯДУ	0.6	1.9	0.4	0.2	0.7	3.8
ПРОЧИЩЕННЯ			0.2		0.7	0.9
В ТОМУ ЧИСЛІ У ЗМІШАНИХ НАСАДЖЕННЯХ					0.7	0.7
ПРОРІДЖУВАННЯ	0.6	1.2	0.4	1.0		3.2
В ТОМУ ЧИСЛІ У ЗМІШАНИХ НАСАДЖЕННЯХ					0.2	2.4
ПРОХІДНІ РУБКИ	0.2	2.2	2.3			4.7
В ТОМУ ЧИСЛІ У ЗМІШАНИХ НАСАДЖЕННЯХ					0.7	0.7
РАЗОМ	0.8	3.4	2.9	1.0	0.7	8.8
В ТОМУ ЧИСЛІ У ЗМІШАНИХ НАСАДЖЕННЯХ					0.7	3.8
РАЗОМ НАСАДЖЕНЬ У ВІЦІ РУБОК ДОГЛЯДУ	0.6	1.9	0.4	0.2	0.7	3.8
=====						
ФОНД РУБОК ДОГЛЯДУ						
=====						
Ліси природоох. наукового. історико-культур. призначення						
ПРОЧИЩЕННЯ					0.7	0.7
В ТОМУ ЧИСЛІ У ЗМІШАНИХ НАСАДЖЕННЯХ					0.7	0.7
ПРОРІДЖУВАННЯ			0.4	1.0		1.4
В ТОМУ ЧИСЛІ У ЗМІШАНИХ НАСАДЖЕННЯХ					0.2	0.6
РАЗОМ			0.4	1.0	0.7	2.1
В ТОМУ ЧИСЛІ У ЗМІШАНИХ НАСАДЖЕННЯХ					0.7	1.3
РАЗОМ НАСАДЖЕНЬ			0.4	0.2	0.7	1.3
ПРОЧИЩЕННЯ					0.7	0.7

порід:										
Хвойні	205.6	84.91	88	2437	2525		41.1	505	354	71
Твердолистяні	495.2	158.98	231	3193	3424		99.0	685	411	41
М'яколистяні	37.7	9.47	53	189	242		7.5	48	24	

5.2.3. Рубки, пов'язані з реконструкцією низькоповнотних, малоцінних і похідних деревостанів

На ревізійний період рубки, пов'язані з реконструкцією низькоповнотних, малоцінних і похідних деревостанів не проектувалися у відповідності з пунктом 21 Протоколу першої лісовпорядної наради.

5.2.4. Лісовідновні рубки

Лісовідновні рубки не проектувалися у відповідності з пунктом 21 Протоколу першої лісовпорядної наради.

5.2.5. Рубки переформування

Насадження, в яких можливе проведення рубок переформування, не виявлені.

5.2.6. Інші заходи з формування і оздоровлення лісів

5.2.6.1. Інші заходи з формування і оздоровлення лісів

Групи порід	Призначено лісовпорядкуванням		Термін виконання, років	Щорічний обсяг рубок			
	площа, га	запас стовбурний, м ³		площа, га	запас, що вирубується, м ³		
стобурний			ліквідний		ділової деревини		
Усього по НПП							
Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення							
Розчищення кварталних просік							
Разом	14,8	148	10	1,5	15		
в тому числі:							
М'яколистяні	14,8	148	10	1,5	15		

5.3. Інші заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства

Інші заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства, не призначалися.

У минулі роки в насадженнях Парку виконувалися специфічні заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства, шляхом вирубування аварійно-небезпечних та сухостійних дерев з метою зменшення ризику та пошкодження засобів пресування по

дорогах або травмування відвідувачів лісу, пориву ліній електромереж тощо. Проведення даного заходу діючими у лісовій галузі правилами не передбачено, тому при лісовпорядкуванні такі заходи не проєктуються. За відповідним поданням дозволи на проведення таких заходів надаються за окремою процедурою погодження.

5.4. Річний обсяг заготівлі деревини з усіх видів рубок

Щорічний загальний обсяг заготівлі деревини та щорічний обсяг заготівлі ліквідної деревини від усіх видів рубок наведено в таблиці 5.4.1. У 2021 та 2022 роках рубки, пов'язані з веденням лісового господарства не виконувалися.

Із загального щорічного запроектованого обсягу лісозаготівель запаси деревостанів, що зростають, становлять 0,08 тис. куб. м, сухостійна деревина – 1,16 тис. куб. м, (табл. 25.1). Загальна середня зміна запасу та відсоток її використання визначені для деревостанів, що зростають. Запроектований обсяг заготівлі деревини від усіх видів рубок становить 1,6 % від загальної середньої зміни запасу.

Щорічні запроектовані обсяги рубок по ПНДВ приведені в додатку 4.

5.4.1. Щорічний обсяг лісокористування з усіх видів рубок

(чисельник – площа, га; знаменник – запас ліквідної деревини, тис.м³)

Види рубок	Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення			
	хвойне	твердо-листяне	м'яко-листяне	разом
Усього по НПП				
1. Рубки формування і оздоровлення лісів				
1.1. Рубки догляду	0,1 -	0,2 -		0,3 -
1.2. Вибіркові санітарні рубки	41,1 0,36	99,0 0,41	7,5 0,02	147,6 0,79
1.3. Інші заходи			1,5 -	1,5 -
Разом з усіх видів рубок:	41,2 0,36	99,2 0,41	9,0 0,02	149,4 0,79

5.4.2. Порівняльна характеристика запроектованого щорічного обсягу лісокористування (чисельник – стовбурний запас, знаменник – ліквідний запас, тис. м³)

Показники	Рубки головного користування	Рубки формування і оздоровлення лісів			Інші заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства	Разом
		разом	в тому числі:			
			рубки догляду	санітарні рубки		
1. Запроектований лісовпорядкуванням обсяг лісокористування	-	<u>1.26</u> 0.79	-	<u>1.24</u> 0.79	-	<u>1.26</u> 0.79

Показники	Рубки головного користування	Рубки формування і оздоровлення лісів			Інші заходи, не пов'язані з веденням лісового господарств	Разом
		разом	в тому числі:			
			рубки догляду	санітарні рубки		
2. Обсяг лісокористування, прийнятий 2-ою лісовпорядною нарадою	-	<u>1.26</u> 0.79	-	<u>1.24</u> 0.79	-	<u>1.26</u> 0.79
3. Обсяг лісокористування, запроєктований попереднім лісовпорядкуванням	-	-	-	-	-	-
4. Фактична заготівля за 2018 рік		<u>2.00</u> 1.32		<u>2.00</u> 1.32		<u>2.00</u> 1.32
за 2019 рік		<u>1.32</u> 0.87		<u>1.32</u> 0.87		<u>1.32</u> 0.87
5. Загальна середня зміна запасу	х	х	х	х	х	4.92
6. Щорічна заготівля деревини з 1 га лісових ділянок в м ³ :						
а) фактична		<u>0.7</u> 0.5		<u>0.7</u> 0.5		<u>0.7</u> 0.5
б) запроєктована		<u>0.7</u> 0.4		<u>0.7</u> 0.4		<u>0.7</u> 0.4
7. Питома вага видів рубок у відсотках						
а) фактична		100		100		100
б) запроєктована		100		100		100

Із загального щорічного запроєктованого обсягу лісозаготівель запаси деревостанів, що зростають, становлять 0,08 тис.м³, сухостійна деревина – 1,16 тис.м³. Загальна середня зміна запасу та відсоток її використання визначені для деревостанів, що зростають. Запроєктований обсяг заготівлі деревини від усіх видів рубок становить 1,6% від загальної середньої зміни запасу.

5.5. Відтворення лісів

5.5.1. Лісовідновлення

Ділянок, придатних для проведення лісовідновних заходів, при лісовпорядкуванні не виявлено.

5.5.2. Лісорозведення

Ділянок, придатних для лісорозведення, при лісовпорядкуванні не виявлено.

На площі 32,7 га виявлені не вкриті лісовою рослинністю землі, що не підлягають залісненню.

5.6. Реконструкція насаджень

Заходи з реконструкції не проєктуються.

5.7. Гідролісомеліорація

На території Парку є 302,0 га надмірно зволжених і заболочених лісових ділянок (в типах лісу сирих і мокрих гігروتопів) та 58,3 га нелісових земель (табл. 5.7.1).

Осушення виявлених надмірно зволжених ділянок не проєктується, так як надлишково зволожені вкриті лісовою рослинністю землі являються, в основному, типовим місцезростанням вільхи чорної та інших вологолюбних деревних і чагарникових порід, а болота створюють сприятливі умови для відтворення цінної болотної фауни і флори.

5.7.1. Характеристика надмірно зволжених земель (площа, га)

Усього	В тому числі:				
	лісові ділянки		нелісові землі		
	вкриті лісовою рослинністю	не вкриті лісовою рослинністю		сіножаті	болота
зруби		інші землі			
1. Ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення					
360,3	296,8		5,2		58,3

5.8. Насінництво і лісові розсадники

Лісонасінні ділянки і плантації в Парку не створювались. Створення їх у наступному ревізійному періоді не передбачається.

В Голосіївському ПНДВ квартал 26 виділа 3, 6 на площі 0,6 га колись існував розсадник лісопаркового господарства, який зараз закинутий. На ньому сформувалися насадження дуба червоного з осикою віком 32 роки (0,4 га) та сосни з березою і осикою віком 22 роки (0,2 га). Ці два виділи віднесені до господарської зони. ПРОЄКТОМ передбачається, що при потребі на цих ділянках є можливість відновлення існування розсадника.

5.9. Охорона лісу

5.9.1. Протипожежне упорядкування

В „Проєкті організації території НПП „Голосіївський“, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об'єктів“ у різних розділах наведено дані щодо існуючого стану протипожежного впорядкування території НПП, наведено рекомендації та дані щодо забезпечення протипожежного впорядкування території НПП, запроєктоване забезпечення природоохоронних відділень протипожежним обладнанням та засобами гасіння лісових пожеж. До ПРОЄКТУ додана карта „Протипожежне упорядкування території НПП та інженерно-технічні заходи із захисту

природних комплексів та об'єктів“, на якій за даними лісовпорядкування 2009 року відображено розподіл території НПП за класами пожежної небезпеки, умовними знаками нанесено місця встановлення щитів і аншлагов на протипожежну тематику, раціональні маршрути руху пожежної техніки тощо. Передбачено організацію двох майстерських дільниць та шести обходів.

За час після 2009 року в результаті природних процесів та господарської діяльності сталися певні зміни у характеристиці природних комплексів Парку, які враховані при лісовпорядкуванні 2018-2022 років. Нижче за даними цього лісовпорядкування наводяться таблиці більш актуального розподілу земель лісогосподарського призначення Парку за класами пожежної небезпеки та поділу території на майстерські дільниці і обходи.

Розподіл території Парку за класами пожежної небезпеки та поділу на майстерські дільниці та обходи показані на картах-схемах, а шкала оцінки природної пожежної небезпеки земельних ділянок лісового фонду поміщена додатком 5 до цієї записки.

5.9.1. Розподіл загальної площі земель лісогосподарського призначення за класами пожежної небезпеки, га

ПНДВ	Класи пожежної небезпеки						Середній клас пожежної небезпеки
	1	2	3	4	5	Разом	
Голосіївське	0.7	39.3	652.7	34,0	46,0	772.7	3.11
Лісниківське	186.4	242.4	296.8	213.3	176.6	1115.5	2.95
Усього	187.1	281.7	949.5	247.3	222.6	1888.2	3.01

5.9.2. Поділ території Парку на майстерські дільниці та обходи

Номери обходів	ПНДВ, дільниці номери кварталів	Площа, га
Голосіївське ПНДВ		
Дільниця 1		
1	1, 2, 3, 4,5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 19, 20	389,9
2	13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27., 28	382,8
Разом		772,7
Лісниківське ПНДВ		
Дільниця 1		
1	1, 4, 5, 7, 8	337,0
2	2, 3, 6, 9, 10, 11, 12	385,9
3	13, 14, 15, 16, 17, 18, 19	392,6
Разом		1115,5
Усього		1888,2

5.10. Захист лісів від шкідників і хвороб

З метою запобігання розвитку осередків шкідників і хвороб лісу передбачається щорічно в лісах підприємства виконувати:

- системне лісопатологічне обстеження з метою своєчасного виявлення осередків самих небезпечних для лісів хвоє- та листогризух шкідників (мінімум на третині площі вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок) – 600 га;

- щорічне лісопатологічне обстеження лісів (окрім заповідної зони) на предмет виявлення насаджень, які потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану у поточному чи наступному календарному році – 200 га.

5.11. Використання лісу в рекреаційно-оздоровчих цілях

В „Проекті організації території НПП „Голосіївський“, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об’єктів“ досить широко і детально розглядаються питання щодо використання території НПП в рекреаційно-оздоровчих цілях.

5.12. Використання угідь і ресурсів побічних лісових користувань

На ділянках в постійному користуванні НПП (за виключенням заповідної зони) можлива тільки заготівля харчових продуктів лісу і лікарської сировини населенням для особистих потреб. Об’єм такої заготівлі незначний.

Сільськогосподарські угіддя на території Парку відсутні.

5.13. Використання земель лісогосподарського призначення для потреб мисливського господарства

Землі лісогосподарського призначення ПАРКУ для потреб мисливського господарства не використовуються. В «Проекті організації території НПП „Голосіївський“, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об’єктів» питання мисливства теж не розглядаються.

5.14. Підсочування соснових насаджень і ресурси другорядних лісових матеріалів

В «Проекті організації території НПП „Голосіївський“, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об’єктів» питання підсочування соснових насаджень і використання ресурсів другорядних лісових матеріалів не розглядається.

5.15. Будівництво, пов’язане з лісогосподарською діяльністю

Питання будівництва детально розглядаються в «Проекті організації території НПП „Голосіївський“, охорони, відтворення та рекреаційного використання його природних комплексів і об’єктів»

5.16. Екологічне обґрунтування лісокористування та інших запроєктованих заходів

Обсяги користування лісом і всі види господарських заходів лісовпорядкуванням запроєктовані у відповідності з чинними в лісовому господарстві нормативно-правовими актами і не матимуть негативного впливу на навколишнє природне середовище. Вони забезпечать раціональне використання наявних лісових ресурсів, поліпшення санітарного стану лісів, посилення їхніх захисних функцій.

Запроєктований загальний щорічний обсяг користування лісом від усіх видів рубок (табл. 5.4.1.) складає 0,79 тис.м³ ліквідної деревини (1,24 тис. м³ стовбурного запасу) або 62% від фактичної заготівлі деревини у рік виконання польових лісовпорядних робіт і

1,6% від середньої зміни запасу з врахуванням того, що запас ростучих дерев, які мають бути вилученні при проведенні в насадженнях рубок догляду та вибіркових санітарних рубок, становить тільки 0,08 тис.м³.

В рубки догляду запроєктовані всі насадження, які потребують їх невідкладного проведення (табл. 5.2.1.1). Санітарні рубки запроєктовані в насадженнях, які їх потребують за санітарним станом (табл. 5.2.2.1).

Проведення рубок формування і оздоровлення лісів підвищить стійкість насаджень, покращить їхній санітарний стан та рекреаційну цінність.

В ревізійному періоді не передбачаються заходи з лісовідновлення та лісорозведення лісу із-за відсутності відповідних ділянок для їх виконання.

Реконструкція низькоповнотних, і малоцінних насаджень на ревізійний період не проєктується.

Осушення виявлених надмірно зволжених ділянок не проєктується, так як вони являються, в основному, типовими місцезростаннями вільхи чорної та інших вологолюбних деревних і чагарникових порід, а також створюють сприятливі умови для відтворення цінної болотної фауни і флори.

Виконання запроєктованих лісовпорядкуванням заходів на ревізійний період призведе до незначних позитивних змін в розподілі загальної площі за основними категоріями лісових ділянок (табл. 5.17.1), за панівними породами (табл. 5.17.2), сповільнення зменшення продуктивності лісів (табл. 5.17.3) і відповідно, до покращання екологічного стану.

5.17. Очікувана ефективність запроєктованих лісгосподарських заходів

Виконання запроєктованих лісовпорядкуванням заходів в значній мірі буде сприяти підвищенню продуктивності лісів, покращанню санітарного стану деревостанів, посиленню захисних, кліматорегулюючих, рекреаційних функцій лісу

В цілому, на кінець нинішнього проєктного періоду (до початку наступного проєктного періоду) очікуються позитивні зміни в загальній структурі лісового фонду. Так, середній запас насаджень на 1 га підвищиться на 9,9%, (стиглих насаджень – на 9,3%), середня зміна запасу на 1 га лісових ділянок зросте на 3,7%.

Відомості про зміни основних кількісних і якісних показників лісового фонду і продуктивності лісів на початок наступного проєктного періоду приведені в табл. 5.17.1., 5.17.2., 5.17.3.

5.17.1. Очікувані зміни в розподілі площі за основними категоріями земель

Категорії земель	На рік лісовпорядкування		На початок наступного проєктного періоду		Зміни	
	га	%	га	%	га, ±	%, ±
1. Загальна площа	1888.2	100.00	1888.2	100.00		
2. Лісові ділянки - усього	1780.0	94.27	1780.0	94.27		
у тому числі:						
2.1. Вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки	1712.0	90.67	1714.0	90.78	+2.0	+0.11
у тому числі: лісові культури	552.6	29.27	554.6	29.37	+2.0	+0.11
2.2. Не вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки - усього	68.0	3.6	66.0	3.49	+2.0	+0.11

Категорії земель	На рік лісовпорядкування		На початок наступного проект-ного періоду		Зміни	
	га	%	га	%	га, ±	%, ±
з них:						
- незімкнуті лісові культури	2.0	0.11		0	-2.0	-0.11
- біогалявини	32.7	1.73	32.7	1.73		
- лісові шляхи, просіки тощо	33.3	1.76	33.3	1.76		
3. Нелісові землі - усього	108.2	5.73	108.2	5.73		
у тому числі:						
3.1. Сільськогосподарські угіддя - усього						
3.2. Води	40.5	2.14	40.5	2.14		
3.3. Болота	58.3	3.09	58.3	3.09		
3.4. Садиби, споруди	3.2	0.17	3.2	0.17		
3.5. Траси	4.0	0.21	4.0	0.21		
3.6. Інші нелісові землі	2.2	0.12	2.2	0.12		

5.17.2. Очікувані зміни в розподілі вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок за панівними породами

Панівні породи	На рік лісовпорядкування		На початок наступного проект-ного періоду		Очікувані зміни	
	га	%	га	%	га, ±	%, ±
Сосна звичайна	465.8	27.21	467.8	27.29	+2.0	+0.08
Ялина європейська	0.4	0.02	0.4	0.02		
Модрина європейська	4.5	0.26	4.5	0.26		
Дуб червоний	17.5	1.02	17.5	1.02		
Дуб звичайний	439.4	25.67	439.4	25.64		-0.03
Бук лісовий	13.6	0.79	13.6	0.79		
Граб звичайний	221.3	12.93	221.3	12.91		-0.02
Ясен звичайний	170	9.93	170	9.93		
Клен гостролистий	6.7	0.39	6.7	0.39		
Клен сріблястий	0.5	0.03	0.5	0.03		
Явір	1.6	0.09	1.6	0.09		
Клен ясенелистий	1.3	0.08	1.3	0.08		
Берест	2.7	0.16	2.7	0.16		
В'яз дрібнолистий	0.5	0.03	0.5	0.03		
Акація біла	6.7	0.39	6.7	0.39		
Гледичія звичайна	0.1	0.01	0.1	0.01		
Береза повисла	11.1	0.65	11.1	0.65		
Осика	1.4	0.08	1.4	0.08		
Вільха чорна	270.2	15.78	270.2	15.76		-0.02
Липа дрібнолиста	29.2	1.71	29.2	1.70		-0.01
Тополя біла	0.4	0.02	0.4	0.02		
Верба біла	3.6	0.21	3.6	0.21		

Панівні породи	На рік лісовпорядкування		На початок наступного проєктного періоду		Очікувані зміни	
	га	%	га	%	га, ±	%, ±
Бархат амурський	0.8	0.05	0.8	0.05		
Гірकोкаштан звичайний	0.2	0.01	0.2	0.01		
Яблуня лісова	6.5	0.38	6.5	0.38		
Верба козяча	36.0	2.10	36.0	2.10		
Разом	1712.0	100.00	1714.0	100.00	2.0	

5.17.3. Очікувані зміни в лісовому фонді і продуктивності лісів

Показники	Одиниця вимірювання	На рік лісовпорядкування (станом на 01.01.2023 р.)	На початок наступного періоду (станом на 01.01.2032 р.)
1. Вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки – усього	га	1712.0	1714.0
в т.ч. за групами порід:			
– хвойні	га	470.7	472.7
– твердолистяні	га	881.9	881.9
– м'яколистяні	га	315.9	315.9
2. Незімкнуті лісові культури	га	2.0	
3. Не вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки – усього	га	68.0	66.0
4. Загальний запас насаджень	тис. м ³	519.92	572.92
5. Середній запас на 1 га вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок – усього	м ³	304	334
6. Площа стиглих і перестійних деревостанів – усього	га	894.9	992.6
в т.ч. за групами порід:			
– хвойні	га	47.4	55.4
– твердолистяні	га	553.8	619.8
– м'яколистяні	га	255.0	273.9
7. Загальний запас стиглих і перестійних деревостанів – усього	тис. м ³	240.27	291.07
в т.ч. за групами порід:			
– хвойні	тис. м ³	12.75	16.74
– твердолистяні	тис. м ³	165.73	201.23
– м'яколистяні	тис. м ³	60.15	70.95
8. Середній запас стиглих і перестійних	м ³	268	293

Показники	Одиниця вимірювання	На рік лісовпорядкування (станом на 01.01.2023 р.)	На початок наступного періоду (станом на 01.01.2032 р.)
деревостанів на 1 га			
в т.ч. за групами порід:			
– хвойні	м ³	269	302
– твердолистяні	м ³	299	324
– м'яколистяні	м ³	236	259
9. Середня зміна запасу на 1 га лісових ділянок	м ³	2.7	2.8
10. Обсяги усіх видів рубок на 1 га лісових ділянок (тільки ростучих дерев)	м ³	0.05	0.05
в т. ч. по головному користуванню	м ³		

Пояснювальну записку склав:

Начальник лісовпорядної партії

А.В. Фукаревич